

KRONIKA FARMACEUTYCZNA

ORGAN ZWIĄZKU ZAWODOWEGO FARMACEUTÓW-PRACOWNIKÓW
W RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

REDAKTOR — CZ. NAŁĘCZ

Rok XXXII

Nr. 7

1 kwietnia 1933 r.

TREŚĆ: W. Piotrowski: Światowy obrót ziołami leczniczymi w świetle cyfr (c. d.). Streszczenia z czasopism obcych. Uroczysta Akademia ku czci ś. p. prof. Zaleskiego. Sprawy Zawodowe. Zjazd inspektorów farmaceutycznych. Uczczenie p. prof. Koskowskiego, Cz. Nałęcz: W jedności siła. Spis środków syntetycznych wyrabianych w kraju. VII Międzynarodowej Federacji Komitet ten jeszcze nie należy. Naogół należy stwierdzić, że dział produkcji roślin leczniczych w Hiszpanji znajduje się w zupełnym zaniedbaniu, a sądząc z powolnego tempa, w jakim Komitet przeprowadza swe prace organizacyjne stan taki prawdopodobnie szybko nie ulegnie poprawie.

WACŁAW PIOTROWSKI.

Światowy obrót ziołami leczniczymi w świetle cyfr.

(ciąg dalszy)

12. Hiszpanja *).

Hiszpanja nie posiada żadnej statystyki obszaru uprawy ziół leczniczych, znajdujący się od kilku lat w stadium organizacji Narodowy Komitet Ziół Leczniczych, stworzony dla zrationalizowania produkcji tych artykułów, ma w swym programie opracowanie odnośnych statystyk. Narazie o produkcji można sądzić tylko z cyfr eksportu, który w r. 1930 doszedł do 7.810 q. wywiezionych przeważnie w stanie surowym. Najlepiej pod względem handlowym wyzyskane są w Hiszpanji następujące zioła: mak, pomornik, pokrzyk, tojad, naparstnica, bielun, lulek, goryczka, piołun, lipa, lukrecja, bez czarny i inne.

Badania naukowe ziół leczniczych oraz organizację i kontrolę ich produkcji i obrotu prowadzi ma Narodowy Komitet (Comité Nacional de Plantas Medicinales) w Madrycie, który stworzony został dekretem z r. 1928 przy Ministerstwie Spraw Wewnętrznych. Ponownym dekretem z dnia 27 listopada 1930 r. uzupełniony został od Głównej Dyrekcji Rolnictwa w Ministerstwie Rozwoju, przyczem stworzono obok istniejących już sekcji naukowej, ekonomicznej i propagandowej — sekcję obrotu i kontroli.

W skład Komitetu wchodzi: profesorowie Wydziału Farmaceutycznego Uniwersytetu Madryckiego, reprezentujący chemję organiczną, farmację roślinną i botanikę, inspektor Głównej Dyrekcji Zdrowia w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych, dyrektor wojskowego laboratorium farmaceutycznego, przedstawiciel narodowego związku farmaceutów, profesorowie wyższej szkoły agronomji, inspektorzy stacyj doświadczalnych patologji roślinnej i delegaci

Głównej Dyrekcji Rolnictwa, która też wyznacza prezesa komitetu i finansuje jego akcję. Zakres działania Komitetu nie został jeszcze określony regulaminem. Do Międzynarodowej Federacji Komitet ten jeszcze nie należy. Naogół należy stwierdzić, że dział produkcji roślin leczniczych w Hiszpanji znajduje się w zupełnym zaniedbaniu, a sądząc z powolnego tempa, w jakim Komitet przeprowadza swe prace organizacyjne stan taki prawdopodobnie szybko nie ulegnie poprawie.

Narazie jedynymi organami mającymi wpływ na produkcję i obrót ziół leczniczych są prowincjonalne związki farmaceutów, które dostarczają krajowych roślin leczniczych swym członkom i pośredniczą w transakcjach między producentem, a przemysłem farmaceutycznym.

Co się tyczy uprawy roślin leczniczych, to najlepiej postawiona jest uprawa lukrecji w okolicach Leridy i kwiatu pomarańczowego w okolicach Sewilli. Obroty importowe Hiszpanji w tym dziale przedstawiały się jak następuje:

L a t a	Zioła surowe	Zioła mielone i proszkowane
1928	2.242 q.	320 q.
1929	2.686 „	610 „
1930	2.987 „	217 „

Stawki konwencyjne na zioła w stanie surowym wynoszą 15 Pts. złotych, za zioła mielone 30 Pts. złotych.

Specjalne przepisy sanitarne dotyczące roślin leczniczych zagranicznych nie zostały dotychczas wydane.

13. Holandja *).

Obszar uprawy ziół leczniczych w Holandji nie podlega rejestracji, jednak na podstawie cyfr eksportowych można stwierdzić, że jest on dość znaczny,

*) Sprawozdania i korespondencja z Poselstwem R. P. w Madrycie.

*) Korespondencja z Konsulatem R. P. w Rotterdamie. Maandstatistiek Van Den Invoer — Uitvoer — en Doorvoer — r. 1929 i 1930.

bowiem kraj ten produkuje prawie wszystkie ważniejsze gatunki ziół leczniczych i przemysłowych, a zwłaszcza takie jak kminek, gorczyca biała i czarna, mak, anyż i t. d. Badania naukowe w tej dziedzinie prowadzi Niderlandzki Związek dla roślin leczniczych i aromatycznych (Nederlandsche Vereeniging voor Genees Kruidtuinen) w Hadze. Towarzystwo to posiada pola doświadczalne w Den Dolder koło Utrechtu i wyniki swych doświadczeń publikuje w miesięczniku Mededeelingen der Nederlandsche Ver. voor Genees Kruidtuinen. Organizacja ta jest członkiem Międzynarodowej Federacji.

Już przy omawianiu sytuacji na poszczególnych rynkach europejskich wykazaliśmy dominującą rolę Holandji w dostawach kminku, obecnie uwypuklimy to jeszcze bardziej przytaczając obroty eksportowe Holandji tym artykułem. Jest to niezmiernie charakterystyczne, że Polska posiadająca wszelkie warunki do produkcji kminku, który nawet jakościowo wypada znacznie lepiej od holenderskiego, nie tylko nie bierze udziału w dostawach tego artykułu państwom europejskim, ale sama importuje z Holandji znaczne jego ilości. Obroty kminkiem według urzędowej statystyki przedstawiają się jak następuje:

	Przywóz	Wywóz
1929	460 q.	73.130 q.
1930	550 q.	84.920 q.

Zasięg eksportu holenderskiego jest wprost olbrzymi. Poza państwami europejskimi odbiorcami kminku holenderskiego są Stany Zjednoczone, Kanada, Australia i t. d., przyczem Stany Zjedn. należą do najważniejszych odbiorców, gdyż roczny import z Holandji wynosi przeszło 260 wagonów. Drugim co do wielkości odbiorcą są Niemcy (255 wagonów) dalej Czechosłowacja (130 wagonów), Austria, Anglja, Polska, Węgry, Szwecja, Szwajcaria, Włochy, Francja i t. d.

Inne pozycje wywozu w dziale ziół leczniczych nie przedstawiają się już tak poważnie, jakkolwiek dają saldo dodatnie.

Co się tyczy przywozu wszelkich ziół i lekarstw do Holandji, to trzeba stwierdzić, że nie robi ona żadnych ograniczeń w tym względzie, jedynie obowiązuja cła przywozowe w wysokości 8% ad valorem.

14. Jugosławia *).

Mimo wybitnie rolniczego charakteru Jugosławji do niedawna nie przywiązywano tam żadnego znaczenia do eksploatacji ziół leczniczych. Dopiero w ostatnich czasach zaczęto się tą dziedziną bardziej interesować, przyczem są to narazie raczej teoretyczne rozważania na temat podniesienia, a właściwie zaprowadzenia uprawy ziół i ujęcia produkcji i zbytu w ramy organizacji, której jeszcze nie zakreslono. Badaniami naukowymi zajął się Instytut Hygieny, organizacje zaś gospodarcze badają praktycznie możliwości uprawy i zbytu.

*) Korespondencja z Konsulatem Gen. R. P. w Zagrzebiu. „Rynki Zbytu”.

Dzielnice urodzajne zbiorem ziół wogóle się nie zajmują, jest on natomiast stosowany w okęgach ubogich, skalistych i nieurodzajnych, jak Hercegowina, Dalmacja, całe wybrzeże morskie, Czarnogórze oraz Bośnia. Eksploatacja roślin leczniczych i aromatycznych w Jugosławji dotyczy głównie roślin dziko rosnących. Jedynie Serbja południowa (Macedonja) posiada plantacje maku, Dalmacja zaś kulturyje złoćień. Część zbiorów ziół jest zużytkowana na własnym rynku, większość jednak w stanie suszonym eksportuje się zagranicę.

Obszaru zajętego pod uprawę ziół leczniczych, jak również powierzchni, z której są dokonywane zbiory nie można ustalić. Niektóre zioła występują w większych ilościach na terenie Dalmacji, głównie zaś w okolicach Dubrownika, Splitu oraz na wyspach Hvar, Bracz, Wis, Szolta i t. d. Przed wojną światową pod uprawę złoćieni, (*Chrysanthemum cinerariae folium*), zajęty był obszar do 1.750 ha, po wojnie zaś produkcja tego kwiatu znacznie się zwiększyła dzięki pomyślnej konjunkturze. Całkowitą produkcję oblicza się na około 120 wagonów rocznie. Złoćień w stanie surowym eksportowany jest do Stanów Zjednoczonych, do Japonji i między innymi do Polski. Produkcja szafwji lekarskiej rosnącej na całym jugosłowiańskim wybrzeżu adriatyckim obliczana jest rocznie na około 60 wagonów. Eksport tego artykułu kieruje się do Włoch, Ameryki, Anglji, Holandji i t. d. W dość znacznych ilościach jest zbierany rumianek pospolity, głównie w Banacie, Czarnogórze i Dalmacji. Towar ten jednak ze względu na niewłaściwy sposób zbioru i suszenia, ma bardzo słabą jakość. Roczny zbiór wynosi około 250 ton, z czego część jest eksportowana do Węgier, Austrii, Włoch, Niemiec i Polski. Kwiat lipowy należy zwłaszcza w Bośni, Czarnogórze i Dalmacji południowej do najczęściej zbieranych roślin. Ogółem wywóz tego artykułu przekracza 30 wagonów rocznie. Odbiorcami są głównie Włochy i Niemcy. Sporysz jakkolwiek występuje na terenie całego kraju, to jednak w znaczniejszych ilościach jest zbierany tylko w Słowenji. Z dalszych roślin, które są zbierane na terenie Jugosławji w większych ilościach można wymienić oman, goryczkę żółtą, jałowiec i rozmaryn. Uprawa mięty pieprzowej zajmuje około 10 ha na terenie Słowenji, Dalmacji i Wojwodiny. Produkcja ta jest przeznaczona wyłącznie dla rynku wewnętrznego.

Oprócz wymienionych powyżej roślin zbierane są jeszcze w Jugosławji następujące: melisa, kminek, rycynus, walerjana, belladonna, tymian i inne. Obroty eksportowe w dziale ziół leczniczych wynosiły:

w r. 1928	—	2.370 ton,	wartości 29.000 tys. din.
" " 1929	—	2.850 " "	20.560 " "
" " 1930	—	2.460 " "	16.750 " "

O ile wywóz utrzymuje się mniej więcej na jednokowym poziomie pod względem ilościowym o tyle wartość jego uległa poważnej redukcji, wywołanej spadkiem cen. Z tego też powodu w niektórych gospodarstwach jugosłowiańskich zaniechano uprawy i zbioru szeregu ziół. Szczegółowy przegląd wywozu jugosłowiańskich ziół leczniczych ilustruje następująca tabela:

	1928	1929	1930
	w	t o n n a c h	
Złocien — <i>Chrysanthemum cinerariae folium</i>	836	500	475
Szałwia lekarska — <i>Salvia officinalis</i>	858	1.100	998
Rumianek pospolity — <i>Chamomille vulgaris</i>	126	263	239
Flores Tiliae—Kwiat Lipowy	312	268	30
<i>Hyoscyamus niger</i> — Lulek	95	28	62
Anyż — <i>Fructus anisi</i>	—	65	90
<i>Fructus juniperi</i>	—	345	93
<i>Folia rosmarini</i>	64	45	58
Mech	14	11	24
Paproć	42	10	3
Inne zioła	775	372	381

Jak wynika z powyższego Jugosławia jest poważnym eksportem ziół leczniczych, jednak nie mając zorganizowanej należycie własnej uprawy, nie jest w możności pokryć całkowitego zapotrzebowania swemi ziołami, wskutek czego musi importować pewne ilości ziół zagranicznych. Statystyka importu ziół przedstawia się jak następuje:

	surowe	mielone
1928 r. —	24.764 kg.	32.274 kg.
1929 r. —	24.806 „	25.412 „
1930 r. —	22.753 „	22.249 „

Import ten, jak widać jest bardzo niewielki, rocznie bowiem wynosi przeciętnie 50 ton.

Cła przywózowe na zioła są zróżniczkowane, i tak — rośliny, kwiaty, liście, korzenie i nasiona w stanie nieprzerobionym pochodzenia egzotycznego zwolnione są od cła, przerobione, t. j. mielone, tłuczone, rozdrobnione opłacają zaś 20 zł. din. za 100 kg. (220 din. papierowych), jeśli pochodzą z państw posiadających z Jugosławją traktaty handlowe, względnie 25 zł. din. (275 din. pap.), jeżeli pochodzą z pozostałych państw. Rośliny nieegzotycznego pochodzenia opłacają cło w wysokości 50 zł. din. względnie 70 zł. din. według stawki maksymalnej. Produkty lecznicze w opakowaniu dla detalicznej sprzedaży opłacają cło o 100% wyższe. Obroty polsko - jugosłowiańskie w tym dziale są dla nas o tyle niekorzystne, że posiadamy stale ujemne saldo, które należałoby w przyszłości zbilansować naszym eksportem na ten rynek.

(D. c. n.)

Streszczenia z czasopism obcych.

Toksyczność glikolu. R. Hunt (przez Pharm. Monatsh. 1933, str. 46). — W ostatnich czasach znalazł glikol, blisko spokrewniony chemicznie z gliceryną, obszerne zastosowanie jako środek zastępczy gliceryny. Autor ostrzega przed używaniem tego związku do wyrobu preparatów farmaceutycznych i środków żywności, gdyż wbrew twierdzeniom o nieszkodli-

wości glikolu utlenia się on łatwo do trującego kwasu szczawowego, jak to wykazały liczne doświadczenia przeprowadzone przez Hunta na zwierzętach.

H.

Oznaczanie cytronelalu w Ol. Citri. P. A. Rowaan przez Pharm. Zentrh. 1933, str. 136). — Do kolby objętości 100 cm³ odważa się około 2 g. olejku cytrynowego i dodaje 10 cm³ alkoholu i 10 kropli roztworu błękitu bromo fenolowego. Następnie zubożają się 1/10 N KOH, dodaje 20 cm³ 1/2 N alkoholowego ługu potasowego i bezzwłocznie 20 cm³ 50%-go alkoholowego roztworu chlorowodoru hydroksylaminy. Po dokładnym wyklóceniu pozostawia się mieszaninę przez godzinę w spokoju, a następnie odmiareczkuje się nadmiar KOH 1/2 N HCl. Koniec reakcji oznacza się w porównaniu z próbą ślepą. Zawartość cytronelalu oblicza się z wzoru:

$$(b-a) \times n \times 15.4, \text{ gdzie}$$

b = ilości cm³ 1/2 N HCl w próbie ślepej,
a = ilości cm³ 1/2 N HCl w próbie właściwej,
n = normalność HCl,
g = ilość olejku cytrynowego w gramach.

H.

Przygotowanie roztworu mydła dla oznaczania twardości wody. K. Scheringer (przez Pharm. Zentrh. 1933, str. 137). — Do oznaczania twardości wody roztworem mydła nadaje się doskonale stearyna techniczna. Około 20 g. stearyny rozpuszcza się w 200 cm³ stężonego alkoholu, miareczkuje 1/2 N alkoholowym ługiem potasowym w obecności fenolfaleiny, rozcieńcza następnie 400 g. wody i uzupełnia alkoholem do objętości 1 litra. Do nastawienia roztworu można użyć przezroczystej wody wapiennej.

H.

Metodyka przygotowywania nalewek. J. A. Marschak (Pharm. Zentrh. 1933, str. 145). — Autor badał wpływ czasu kresu maceracji na dobroć nalewek, jak i starał się rozwiązać zagadnienie, czy wyciskanie macerowanych ziół jest konieczne dla otrzymania nalewki, odpowiadającej wymaganiom farmakopei. Z badań tych wynika, że: 1) Czas trwania maceracji można ograniczyć bez szkody dla otrzymywanych tinktur do 4—5 dni, a w pewnych przypadkach nawet do dni trzech, 2) Wyciskanie ziół i odłączanie tej pozycji nalewki do pierwszej jej części jest zupełnie zbędne, raczej należałoby oddestylować alkohol z porcji otrzymanej przez wyciskanie i użyć go do dalszej maceracji świeżych surowców roślinnych.

H.

Oznaczanie morfiny w specyfikach farmaceutycznych. — E. Kaellstroem (przez Journ. Pharm. Chem. 1933, t. XVII, str. 166). — Do kolby objętości 100 cm³ odważa się dokładnie taką ilość badanej substancji, jaka odpowiada około 0,05 g. chlorowodoru morfiny i dodaje mieszaniny 0,5 cm³ 1/4 N HCl i 1,5 cm³ wody. Następnie dodaje się 50 cm³ mieszaniny 3 objętości chloroformu i 1 objętości alkoholu izopropylowego, 0,15 g. kwaśnego węglanu sodowego, wstrząsa przez 10 minut, dodaje 0,5 g. sproszkowanej gumy tragantowej i wstrząsa ponownie przez minutę. Po przesączeniu przemywa się kolbę i sacek trzykrotnie 5 cm³ mieszaniny chloroformu i alkoholu izopropylowego i odparowuje połączone ciecz do objętości 5—10 cm³. Wyciąg ten zadaje się 20 cm³ 1/100 N kwasu siarkowego, odpędza resztę chloroformu i alkoholu izopropylowego na łaźni wodnej, a po oziębieniu miareczkuje 1/100 N ługiem sodowym w obecności trzech kropli czerwieni metylowej i jednej kropli roztworu błękitu metylenowego.

H.

Efedryna jako składnik czynny liści *Taxus baccata* L. J. M. Culland i C. J. Virdeu (przez Journ. Pharm. Chem. 1933, t. XVII, str. 168). — Przy ekstrahowaniu taksyn z liści *Taxus baccata* L. zdołali autorzy wyosobnić również nieznaczną ilość efedryny, którą scharakteryzowali, przeprowadzając otrzymane ciało w chlorowodorek efedryny C₁₀ H₁₅ ON. HCl (Tabliczki o p. top. 216°) i jej pochodnią p-nitrobenzozilolową (igiełki o p. top. 186 — 187°).

H.

**POPIERAJĄ FIRMĘ, OGŁASZAJĄCIE SIĘ
W „KRONICE FARMACEUTYCZNEJ“!**

Sprawy zawodowe.

ZJAZD INSPEKTORÓW FARMACEUTYCZNYCH.

W dn. 7-ym kwietnia r. b. odbędzie się w Min. Op. Społ. Zjazd Wojew. Inspektorów Farmac., na którym omówione zostaną nast. zagadnienia:

1. Wytyczne działalności inspektorów farmaceutycznych jako organów służby zdrowia — ref. Naczelnik Wydziału Farmaceutycznego p. M-r W. Sokolewicz.

2. Wyniki badania środków leczniczych w roku 1931 i 1932 w pracowni Działu Chemii Państwowego Zakładu Higieny — ref. Dyrektor Działu Chemii Państwowego Zakładu Higieny p. Dr. M. Dominikiewicz.

3. Przyczynki do wzmocnienia nadzoru nad obrotem ziołami leczniczymi — ref. p. Prof. J. Muszyński z Wilna.

4. Zakres działalności inspektorów farmaceutycznych w stosunku do nowych przepisów sanitarnych w okresie ostatnich 2-ch lat — ref. radca ministerjalny p. F. Müller.

5. Najważniejsze usterki w dziedzinie obrotu środków leczniczych na terenie poszczególnych województw i wnioski — ref. pp. Inspektorzy.

UCZCZENIE P. PROF. BRONISŁAWA KOSKOWSKIEGO.

W dniu 26 lutego r. b. na Zjeździe Ogólnopolskiego Związku Bratnich Pomocy odbyło się wręczenie złotych odznak siedmiu zasłużonym przyjaciom młodzieży akademickiej.

Wśród odznaczonych jest wielce zasłużony dla wodu farmaceutycznego i nauki czcigodny Członek Honorowy Z. Z. F. P. p. prof. Bronisław Koskowski.

Uchwała o nadaniu złotej odznaki Honorowego

Członka Koła Przyjaciół Akademików „dowód najwyższego uznania i głębokiej wdzięczności za poświęconą ofiarną pracę dla dobra polskiej młodzieży akademickiej” zapadła jeszcze w maju r. ub., obecnie zaś została tylko zrealizowana.

Zarząd Z. Z. F. P. i redakcja „Kroniki” składają Panu Profesorowi z powodu zaszczytnego odznaczenia najserdeczniejsze życzenia.

W jedności siła.

Marzec 1933 r. winien głęboko wryć się w pamięć polskiego świata pracy, od zdecydowanego stanowiska którego zależeć będzie dalszy postęp rozpoczętej ofensywy przez kapitał. Psychologja i apetyty kapitału naszego i obcego jest jednakowa. Należy on do swej międzynarodówki i nie uznaje granic. W ognie wielkiego kapitału podaża i drobny kapitał, nieodłączny jego towarzysz i satelita. Rząd pod naciskiem t. zw. „sfer gospodarczych” przeforsował ustawę, pogarszając dotychczasowe zdobycze socjalne przez zwiększenie ilości godzin pracy tygodniowej. Polski świat pracy, który w głównej mierze przyczynił się do zrzucenia jarzma najeźdźcy, oceni należycie atak, przeważnie obcego kapitału, na swe zdobycze socjalne, które zostały mu nadane mocą ustawy z dn. 23 listopada 1918 r. Pogorszenie ustawy o czasie pracy jest niejako przerwaniem drutu kolczastego, chroniącego świat pracy przed zakusami kapitału. Jeżeli w porę pracownicy fizyczni i umysłowi nie zdobędą się na wspólny wysiłek i nie wzmocnią zagrożonej pozycji, a przez kontratak nie odbiorą utraconego stanowiska, lub nie zabezpieczą dostatecznie przerwanych frontu, to wcześniej czy później nastąpi druga faza ofensywy kapitału, która w swych skutkach może być jeszcze bardziej bolesną. Pogorszenie ustawy o czasie pracy winno być hasłem do wzmocnionej czujności świata pracy, winno być po-

UROCZYSTA AKADEMJA ŻAŁOBNA KU CZCI Ś. P. PROF. D-RA JANA ZALESKIEGO.

Staraniem Jego Magnificencji Pana Rektora, Senatu i Wydziału Farmaceutycznego Uniw. Warsz. odbyła się w niedzielę dn. 12 marca r. b. uroczysta akademja żałobna ku czci ś. p. d-ra Jana Zaleskiego, b. profesora chemji farmaceutycznej i toksykologicznej.

Pięknie udekorowany zielenią i kwiatami portret ś. p. Zmarłego ustawiono na podjum obok mównicy.

O godz. 12 m. 15 weszli na salę i zajęli miejsca na podjum panowie profesorowie Wydziału Farmaceutycznego i Wydz. Lekarskiego z Jego Magn. Rektorem Un. Warsz. prof. Ujejskim na czele.

Uroczystość zagał Jego Magn. Rektor p. prof. dr. Ujejski, a następnie Dziekan Wydz. Farmaceutycznego Uniw. Warsz. p. prof. inż. Adam Koss scharakteryzował ś. p. Zmarłego, jako uczonego i człowieka, przypominając, iż niepowetowaną stratę, jaką poniosła polska nauka przez śmierć ś. p. prof. Zaleskiego, odczuwa nie tylko Wydział Farmaceutyczny, ale również i Wydział Lekarski, na którym ś. p. Zmarły był również profesorem.

W r. 1929/30, kiedy ś. p. prof. Zaleski był Dziekanem Wydz. Farmaceutycznego, zostały wprowadzone dla farmaceutów czteroletnie studia uniwersyteckie.

Z kolei przemówienie wygłosił delegat Polskiej Akademji Umiejętności i Komitetu Kasy im. Mianowskie-

go p. prof. dr. Morozewicz, który wspólnie z prof. Nenckim i ś. p. Zaleskim pracował w Instytucie Medycyny Doświadczalnej w ówczesnym Petersburgu na wyspie „Aptekarskiej”.

Następnie p. prof. Lampe, przemawiając jako delegat Polskich Towarzystw i Instytucji naukowych, podkreślił, iż ś. p. Zmarły umiał wytworzyć w swej pracowni specjalną atmosferę naukową. Był on czynnym i wielce cenionym członkiem wielu towarzystw naukowych.

P. Dr. Olszewski, adjunkt Zakładu Chemji Farmaceutycznej, uczeń i współpracownik ś. p. Zaleskiego, scharakteryzował Go, jako niezmiernie wytrwałego w pracy, a jednocześnie pobłażliwego dla innych. Jako stały współpracownik w Zakładzie i przy opracowywaniu części chemicznej Farmakopei Polskiej, Dr. Olszewski zauważył, iż po śmierci ukochanej Małżonki, oblicze ś. p. prof. Zaleskiego prawie nigdy nie rozjaśniało się. Nieukojonny ból był Jego nieodłącznym towarzyszem.

Zamiast prof. Marchlewskiego, który nie mógł przybyć na uroczystość, wygłosili odczyt o działalności naukowej ś. p. Zmarłego pp. profesorzy Przyłęcki i Lampe. P. prof. Przyłęcki omówił prace z zakresu biochemji, a p. prof. Lampe scharakteryzował pracę ś. p. prof. Zaleskiego przy badaniu chemji barwników krwi. Zmarły obok innych naszych uczonych położył w tej dziedzinie wielkie zasługi.

teżnym bodźcem do wzmocnienia jego wewnętrznej konsolidacji. Wreszcie winno być wskazówką i ostrzeżeniem, jak winien postępować świat pracy, żeby był zdolnym w każdej chwili dać należytą odpłatę za chłanność kapitału.

Przejdźmy teraz od zagadnień ogólnych do szczegółowych, t. j. zastosujmy je do farmacji pracującej. Spójrzmy na świat przez okulary przeciętnego pracownika apteki, który korzysta z dobrodziejstw ustaw socjalnych.

W artykule niniejszym postawiłem sobie za zadanie nie omawianie zagadnień ogólnych, które są niejako syntezą wysiłków całego świata pracy (jak np.: ustawa o czasie pracy i urlopach, ustawa o ubezpieczeniu na wypadek choroby, braku pracy i t. d.), które są podstawą do działania dla central naszego ruchu zawodowego o charakterze ogólnym, a dla nas, jako przedstawicieli pewnej specjalnej dziedziny pracy, jednym z czynników decydujących przy regulowaniu naszych stosunków wewnątrz-zawodowych. *Rzeczą nie podlegającą dyskusji jest fakt, że w stosunkach obecnych jednostka nie odgrywa żadnej roli.* Wszelkie przejawy życia nowoczesnego, nosząc charakter społeczny i zbiorowy, muszą mieć oparcie w masach, muszą najskromniej obejmować żywotne interesy pewnej kategorii ludzi, którzy w ogólnym łańcuchu społecznym stanowią cenne ogniwo, bez prawidłowego funkcjonowania którego — całokształt interesów społecznych zostałby zagrożony.

Jako farmaceuci, jesteśmy reprezentantami zawodu, który odgrywa poważną rolę nie tylko w życiu społecznym, lecz i państwowym. Jesteśmy zawodem, którego uprawnienia zawodowe regulują ustawy o charakterze ogólnopństwowym. Ustawy powyższe dają jednak zabezpieczenie egzystencji tylko pewnej części zawodowców, t. j. prawie wyłącznie właścicielom aptek, a reszta zawodowców — pracownicy są teoretycznie równi przed prawem, lecz praktycznie uzależnieni od właścicieli aptek, z którymi mając wspólne interesy zawodowe — w praktyce częstokroć napotykają wiele sprzeczności, wpływających z odmiennego położenia socjalnego. Te zgrzyty i sprzeczności najjaskrawiej uwypuklają się przy regulowaniu wynagrodzenia i praktycznym stosowaniu ustaw o wyłącznym uprawnieniu farmaceutów do pracy fachowej w aptekach. Pomimo pełnego zrozumienia dla ogólnych naszych postulatów zawodowych, ze względu na przynależność do jednej rodziny farmaceutycznej, część której korzysta z większych uprawnień niż dawniejsi synowie pierworodni, którzy dziedziczyli lwia część majątku ojcowskiego, my pracownicy, należąc do tej wspólnej rodziny, mamy tylko prawo do pracy, z której, niestety, niezawsze dana jest nam możliwość korzystania. Względem powyższe przemawiają za tem, abyśmy tworzyli własną silną organizację pracowniczą, opartą na wspólnych podstawach z całym światem pracy. Samo życie, niestety, dzieli nas, zawodowców na dwie pokrewne, lecz o zupełnie odrębnym ujmowaniu spraw, organizację — pracowników i pracodawców, których linie postępowania, mające wiele punktów stykowych, to jednak nie zlewają się w jedną. Tworzenie natomiast cechowych organizacji, opartych tylko na posiadaniu dyplomów bez uwzględnienia praw ekonomii, pozbawionych głębszych założeń, wpływających z twardej rzeczywistości życiowej, jest niczem innym, jak „bractwem wzajemnej adoracji, przylepianiem dążności do żądania należnych praw, a przez to

przyczynianiem się do wytwarzania takiej sytuacji, że dyplomowany farmaceuta uważa za szczęście, gdy mu się pozwoli praktykować za dopłatą lub za wynagrodzeniem niższym, jakie otrzymuje chłopiec na posyłki.

Przytoczone wyżej wywody dobitnie uwypuklają istniejący od najdawniejszych czasów, pomimo różnorodniejszych teorii romantyczno-filozoficznych, podział ludzkości na dwa zasadnicze obozy czyli klasy, t. j. posiadaczy i pracowników, którzy prowadzą pod różnymi postaciami walkę o sprawiedliwy podział dóbr. Praktyka wykazała, że tworzenie organizacji na podstawach, nie uwzględniających istotnych potrzeb życiowych, chybia celu i przynosi niepowetowane szkody pracownikom.

Pracowniczą organizacją farmaceutyczną, która postawiła sobie za naczelne zadanie obronę interesów zawodowych, moralnych i materialnych swych członków, jest Związek Zawodowy Farmaceutów Pracowników w Rzeczypospolitej Polskiej.

W skromnych ramach niniejszego artykułu nie będę omawiał całokształtu prac Związku, prowadzonych od całego szeregu lat dla dobra farmacji, a w szczególności dla dobra pracowników. Muszę tylko skonstatować fakt, że praca Związku była zawsze intensywniejsza i pożyteczniejsza, im ogół nasz więcej interesował się Związkiem.

Praca społeczno-zawodowa Związku nie jest czemś oderwanym od życia — jest to praca przede wszystkim dla dobra społecznego i dobra osób, skupiających się pod sztandarem swej organizacji. Związek nie jest i nie może być abstrakcją, bujającą w obłokach, daleką od naszych żywotnych interesów. Związek nasz nie jest organizacją, stojącą ponad nami i poza nami, lecz wyrazicielem naszej wspólnej idei i woli, ożywiającej nas do wspólnego wysiłku o wywalczenie lepszego jutra. Każdy uświadomiony farmaceuta — pracownik winien zrozumieć, że jedyną organizacją, zdolną bronić jego żywotnych interesów, jest Związek Farmaceutów-Pracowników. Naszym zbiorowym wysiłkiem winno być dążenie do uregulowania stosunków w zawodzie w ten sposób, żeby każdy farmaceuta miał możliwość egzystencji według stopy życiowej, odpowiadającej jego położeniu społecznemu. Nie możemy się łudzić nadzieją i hołdować teorii, że kiedyś, gdy będziemy posiadać samodzielne warsztaty pracy, to będzie nam lepiej, a tymczasem trzeba się pogodzić z dotychczasową węgetacją. Jakie będą nasze materialne warunki egzystencji za lat dziesięć, dwadzieścia, lub jak nas nie będzie już na świecie... to winno nas to, mniemam, interesować w każdym razie mniej, niż teraniejszość i dzień jutrzejszy. Bo aczkolwiek może ponętna przyszłość nasza nie powinna być lekceważona, tem niemniej jednak nie może wypełnić całokształtu naszych aspiracji, które dla swego rozwoju potrzebują mniej złudy, a więcej materialnych podstaw. Materialne podstawy, na których bujnie może rozwijać się inicjatywa młodego pokolenia farmaceutycznego, zmierzająca do lepszego i sprawiedliwszego uregulowania wszelkich zagadnień naszego zawodu, może zapewnić tylko Związek Farmaceutów, który w swym programie traktuje sprawę ducha i ciała łącznie jako całość.

Związek jest wyrazicielem dążności farmacji pracującej, a jego program zwierciadłem naszych wspólnych aspiracji. Młode zaś pokolenie farmaceutyczne może zrealizować swe postulaty tylko wspólnym wysiłkiem przez branie żywego udziału w ruchu zawodo-

wym, z którego wyłaniają się nowe myśli o charakterze społecznym.

Pracownik, nie należący do organizacji zawodowej, jest szkodnikiem ogólnej sprawy pracowniczej, jest zamaskowanym wrogiem klasy pracującej i zasługuje tylko na pogardę.

Związek nasz stanowi mały odcinek ogólnego ruchu pracowniczego, moc i siła którego zależy od sprężystości poszczególnych organizacji. Pracownicy naszego zawodu nie doceniają dotychczas należycie pożytecznej i twórczej pracy central ruchu zawodowego. Nasi koledzy nie uświadamiają sobie, że wszelkie dotychczasowe zdobycze socjalne zawdzięczają prawie wyłącznie centralom ruchu zawodowego.

W okresie, gdy są czynione przygotowania do zamachu ze strony sfer posiadających na dotychczasowe zdobycze pracownicze, wszyscy pracownicy winni znaleźć się w szeregach związków i wzmocnić jednolity front świata pracy!

Nasza praca zawodowa tak jest ściśle uzależniona od kapitału, że obojętnie przejść do porządku dziennego nad zagadnieniami, wypływającymi ze stosunku najmu, nie możemy.

Nasz program musi uwzględniać wszystkie te okoliczności i nie może być oderwanym od życia, jak tego sobie życzą niektóre młode jednostki, które po opuszczeniu ławy uniwersyteckiej nie zaznały jeszcze słodyczy „pracownika”, lub ze względu na swe położenie materialne, nie zaznały jej nigdy.

Koledzy - pracownicy! W imię ogólnego dobra Świata Pracy zapisujcie się do Związku, gdzie wspólnie będziemy wykuwać lepszą przyszłość!

W jedności siła!

Cz. Natęcz.

SPIS ŚRODKÓW LECZNICZYCH SYNTETYCZNYCH (PRZEZNACZONYCH DO RECEPTURY) WYRABIANYCH W KRAJU *).

L. p. Nazwa artykułu w/g „Spisu środków leczniczych” Ogólno - Państwowego Związku Kas Chorych w Polsce, wyd. 1931 r.

PRODUCENT:

6. Acid. acetylo-salicylic.	„Motor”.
11. „ boricum	Częstochowa, Goldflamm.
12. „ „ plv.	„Hugohütte”.
13. „ carbolic. (cryst.)	Gazownia-Lwów. Gazownia-Warszawa. Związek Koksowni.
18. „ hydrochloric. (pur.)	Zeumer.
23. „ phenylcinchonic.	„Fr. Karpiński”.
27. „ salicylicum	„Motor”.
28. „ sulfuricum pur. concentr.	„Hydrogen”.
30. „ tartaricum	„Radocha”.
41. Aether aceticus	Dąbrowski. „Elit”.
42. „ aethylicus	Łańcut. Częstochowa. „Elit”.
	Łańcut. „Synteza”.
43. „ pro narcosi	Zągożdżon. „Elit”.
	Łańcut. „Synteza”.
44. „ chloratus	„Ergasta”.
49. Alumen plv.	„Hugohütte”.
	Rędziny.

51. Aluminium acetic. solutum	„Barcikowski”.
	„Motor”.
	„L. Spiess i Syn”.
	„Fr. Karpiński”.
52. Aluminium acetico-tartaric. solut.	„Motor”.
105. Amp. Novarsenobenzol	Pozowski. „L. Spiess i Syn”.
	„Mr. Klawe”.
125. Amp. Tuberculin	„Motor”.
147. Argentum colloidal (75%)	„Mr. Klawe”.
147. „ „ (20%)	„Motor”.
148. „ gelatinosum	Krogulecki.
149. „ nitricum	„Motor”.
	„L. Spiess i Syn”.
150. „ proteinicum	Zawadzki.
174. Borax	„Motor”.
	Częstochowa. „Hugohütte”.
	Goldflamm.
187. Calcium sulfuricum	„Alabaster”.
188. „ theobrominon-salicylicum	„Fr. Karpiński”.
209. Chloroformium	Grodzisk.
210. „ pro narcosi	Grodzisk.
228. Collodium	Grodzisk.
	Łańcut.
	Behring.
	„Chemergon” **)
	„Motor”.
324. Formalinum	Grodzisk.
335. Glycerinum pur.	Schicht, Strem.
349. Cypsum ustum	„Alabaster”.
355. Hexamethylentetramin	„Fr. Karpiński”.
365. Hydrargyrum salicylic.	„Mr. Klawe”.
367. Hydrogenium hyperoxyd. 3%	„Barcikowski”.
	„Motor”.
	„L. Spiess i Syn”.
368. „ „ 30%	„Elektryczność”.
371. Ichthalbin	„L. Spiess i Syn”.
397. „ sulfurat. pro balneo	„Motor”.
	„L. Spiess i Syn”.
427. Liquor Aluminii acet.-tartar. 50%	„Motor”.
453. Magnesium carbonic.	Częstochowa.
462. Menthol valerianic.	„Dr. Wenda”.
464. Methyl salicylicum	„Motor”.
475. Natrium benzoicum	Gąsecki.
	„L. Spiess i Syn”.
477. „ biboricum	Częstochowa.
	„Hugohütte”.
	Goldflam.
481. „ citricum	„Motor”.
	„L. Spiess i Syn”.
484. „ hyposulfuros.	„Pabjanicka Sp. Akc.”.
489. „ salicylicum	„Motor”.
491. „ sulfuric. cr.	Grodzisk.
492. „ sulfuric. pur. sicc.	Częstochowa.
500. Nitroglycerin solut.	Grodzisk.
	„Motor”.
	„L. Spiess i Syn”.
527. Ol. Vaselini	„Karpaty”.
531. Opium concentratum	„Fr. Karpiński”.
	„L. Spiess i Syn”.
557. Paraffinum liquid.	„Karpaty”.
566. Perhydrol	„Elektryczność”.
570. Phenol	Gazownia-Lwów.
	Gazownia-Warszawa.
	Związek Koksowni.
590. Protargol	„Motor”.
613. Saccharum Saturni	Grodzisk.
618. Sal. Glauberi	Grodzisk.
677. Stibio - Kali - tartaric.	Częstochowa.
714. Tanninum albuminat	„Pabjanicka Sp. Akc.”.
719. Theobromin natrio-salic.	„L. Spiess i Syn”.
	Vaselin.
807. Zincum oxydatum	„Karpaty”.
	„Feniks”.
	„Leontyna”.
	Löbbecke, Zajgler.
810. „ sulfuricum	„Przemysł Cynkowy”.
	Częstochowa.

*) Wykaz niniejszy drukujemy w celach orientacyjnych w związku z pracą propagandową Sekcji Popierania Krajowego Przemysłu Chem.-farmaceut. przy Z. Z. F. P.

**) Firma Chemergon produkuje: Dermoplast, Capsicumplaster, Trauma dermoplast i inne.

Wykaz specyfików oraz przetworów farmaceutycznych zagranicznych, które mogą być zastąpione przez identyczne lub analogiczne wyroby krajowe.

<i>Środki zagraniczne:</i>	<i>Środki krajowe:</i>
34 Adalin plv.	I) Irenal-Motor, II) Cibalgina-Pabjanice
35 " tabl.	
38 Adrenalin ver.	Epiprenin-Klawe
38 " synth.	Adrenalin - Klawe, - Pabjanice, - Spiess
1:1000 solut.	
50 Alumen in bacill.	
55 i inne.	Ampulae (płyyny wyjąłowane i dozowane): Barcikowski, Karpiński, Spiess, Klawe
62 Astmolysin	Astmolin-Klawe
70 Amp. Cardiasol	Corpyrin-Karpiński Stiminol-Spiess
74 Digalen	Digitol-Spiess, Digifolin - Pabjanice,
74 Digipurat	Intractum digitali-Klawe, Digitoxin inj.-Klawe,-Spiess,-Karpiński
350 Hegonon	Argocol-Klawe, Corgol-Motor, Gelargin - Motor, Prorgol-Motor
351 Helmitol plv.	Uroseptin-Karpiński
352 " tabl.	" "
372 Ichtarganum	Argocol, Corgol - Klawe, Gelargin-Motor, Prorgol-Motor
378 Jodival	I) Jodotropin - Karpiński Mo-tojodin, Jodimin, Jodergon i inne krajowe. II) Lipojodin-Pabajnice (tabl.) Dacton-Klawe
417 Larosan	I) Irenal-Motor
447 Luminal plv.	II) Gardenal-Spiess
448 " tabl.	
449 " pulv.	
450 " tabl.	
503 Okłady piszczasńskie	Okłady uzdrowisk krajowych
528 Omnadin amp.	Propidon-Delbet-Spiess, Lactosteril-Klawe, Toxicid-Casein-Karpiński, Lutein-Klawe
541 Extr. corp. lut. amp.	
542 Extr. corp. hypophysis	Hypophysis inj.-Spiess-Klawe, Pituspasmin-Klawe
543 Extr. testiculi	Testiculi anim.-Klawe
544 Glandofolin	Ovarogen - Klawe, Ovariohormon-Spiess,
545 Glanduovin	Lutein - Klawe, Sistomensin tabl.-Pabajnice
546 Homospermin	Testiculi-Klawe,-Spiess
547 Ovaria	Ovaria-Klawe, Spiess, Pabajnice
548 Pancreatin plv.	Pancreas-Klawe
549 Pancreon	" "
551 Thymophysin	Thymus-Hypophysis-Klawe
625 Salyrgan	Neptal-Spiess
804 Vigantol	Vitavit-Spiess
805 Yatren-Casein	Toxicid-Casein-Karpiński

Spis specyfików produkowanych zagranicą, które należałoby skreślić ze „Spisu środków leczniczych Ogólno-Państwowego Związku Kas Chorych w Polsce. Wyd. 1931 r.”.

- 1 Acecolin amp.
- 57 Amp. Acecoline
- 74 " Digalen

- 75 Amp. Digipurat
- 110 " Pantopon
- 118 " Salyrgan
- 152 Aspirin solubile
- 211 Chloroform pro narcosi „Anschütz”
- 241 Digalen
- 242 " krople
- 246 Digipuratum krople
- 247 " proszki
- 248 " tabl.
- 351 Helmitol plv. et tabl.
- 353 Hetralinum
- 354 Hexalum
- 590 Protargolum Bayer
- 669 Rivanol
- 625 Salyrgan
- 632 Secacorninum
- 793 Vaccineurin amp.
- 802 Vigantol

VII. MIĘDZYNARODOWY KONGRES MEDYCYNY I FARMACJI WOJSKOWEJ

Madryt, 29.V. — 4.VI. 1933 r.

II. MIĘDZYNARODOWY KONGRES LOTNICTWA SANITARNEGO

Madryt, 1.VI. — 4.VI. 1933 r.

III. SESJA MIĘDZYNARODOWEGO BIURA DOKUMENTACJI WOJSKOWO - LEKARSKIEJ

Sewilla, 6.VI. — 8.VI. 1933 r.

I.

W dniach od 29 maja do 4 czerwca b. r., odbędzie się w Madrycie VII. Międzynarodowy Kongres Medycyny i Farmacji Wojskowej, oraz równocześnie z nim w dniach od 1—4 czerwca b. r. II. Kongres Międzynarodowy Lotnictwa Sanitarnego. Bezpośrednio po zakończeniu tych Zjazdów w terminie od 6—8 czerwca b. r. włącznie odbędzie się w Sewilli III Konferencja Międzynarodowego Biura Dokumentacji Wojskowo - Lekarskiej.

Uczestnictwo w VII Kongresie Międzynarodowym Medycyny i Farmacji Wojskowej daje tem samym prawo do wzięcia udziału w II Kongresie Międzynarodowym Lotnictwa Sanitarnego bez wypełniania dodatkowych formalności lub opłat. Uczestnicy Zjazdów pragnący wziąć udział w III Konferencji Biura Dokumentacji winni zgłosić swe uczestnictwo; udział w III Konferencji Biura Dokumentacji jest bezpłatny.

II.

Tematy naukowe wniesione na porządek dzienny obrad VII Kongresu.

1. Główne zasady organizacji służby zdrowia na wypadek wojny i zastosowanie przepisów Konwencji Genewskiej na różnych szczeblach organizacji służby zdrowia.

Referują: Hiszpanja i Szwecja.

2. Szczepienia zapobiegawcze w armjach: lądowej, morskiej i powietrznej.

Referują: Hiszpanja, Wielka Brytania i Japonja.

3. Leczenie przypadków chirurgicznych nagłych na froncie w czasie wojny ruchowej — koncepcja formacji wyspecjalizowanej w tym kierunku; jej organizacja materiałowa i jej użycie z punktu widzenia taktyki.

Referują: Hiszpanja — Belgja.

4. Żywność w konserwach, stanowiąca część racji wydawanej czy to w czasie pokoju, czy wojny; sposób przygotowania i analiza jej.

Referują: Hiszpanja i Szwajcarja.

5. Studium porównawcze organizacji w armjach: lądowej, morskiej i powietrznej poszczególnych państw:

- a) służby dentystycznej,
- b) służby administracyjnej.

Referują: Hiszpanja Meksyk i Paragwaj.

III.

Uroczystości, pokazy i wycieczki.

Oprócz posiedzeń naukowych odbędzie się w czasie Kongresu pokaz szpitali, zakładów i instytucji naukowych jak rów-

niezabytków sztuki i kultury godnych widzenia. Program zapowiada również przyjęcia oficjalne, bankiet, przedstawienie galowe, widowiska ludowe, walki byków i t. d. W czasie Kongresu uczestnicy będą mieli możliwość zwiedzenia bardziej interesujących miast i rezydencji hiszpańskich m. innymi zorganizowane będą wyjazdy do Toledo, Segowji, Aranzuezu, Eskurialu.

Ponadto za specjalną opłatą kongresisci będą mogli wziąć udział w dłuższej wycieczce do Marokka w dniach od 10 — 15 czerwca b. r. via: Madryt — Grenada — Malaga przez Ceutę, Tetuan, Tanger i Melilę; powrót przez Walencję, Baleary do Barcelony. Według posiadanych informacji wycieczka ta ma być zorganizowana na bardzo dogodnych i przystępnych warunkach.

IV.

Uczestnictwo, zapisy, opłaty i paszporty zagraniczne.

W Kongresie mają prawo uczestniczyć oficerowie służby zdrowia zawodowi i rezerwowi (lekarze, farmaceuci, dentyści i lekarze weterynarii) oraz ich rodziny (żona i dzieci).

W celu ułatwienia wyjazdu polskim członkom Kongresu, Departament Zdrowia M. S. Wojsk. w porozumieniu z Naczelną Izbą Lekarską postanowił zorganizować zapisy uczestników Zjazdów zbiorowo. W toku są starania celem uzyskania ulgowych paszportów dla członków Kongresu i osób towarzyszących.

Zapisy i opłaty powinni skutecznie osobiście lub przez pocztę:

a) oficerowie zawodowi — do Departamentu Zdrowia M. S. Wojsk. — do p. Wyszynskiej pokój Nr. 346,

b) oficerowie rezerwy — do Sekretariatu Naczelnej Izby Lekarskiej, Warszawa, ul. Fredry 2, do dr. Pietrasiewicza (godz. 10 — 14).

Uwaga: Zgłaszający się proszeni są o dokładne podawanie adresu.

Ze względu na ograniczoną liczbę miejsc i formalności związane z uzyskaniem ulg paszportowych, zgłoszenia należy składać najpóźniej do dnia 10-go kwietnia b. r.

Opłata za uczestnictwo w Kongresie wynosi 40 zł. dla członków i 24 zł. dla osób towarzyszących (żona, dzieci). (Student/ki płać 12 zł.). Wpisowe daje prawo do otrzymania wydawnictw Kongresu, uzyskania karty kongresisty oraz uczestniczenia w uroczystościach Kongresowych.

V.

Album Kongresistów.

Z okazji VII Kongresu będzie wydany album wszystkich uczestników Kongresu. W tym celu każdy kongresista, który zgłosi swój udział i wniesie opłatę jak również osoby towarzyszące mu (żona, dzieci) proszone są o jednoczesne nadesłanie swych fotografii o wymiarach takich, aby głowa była wielkości przynajmniej 8 cm. Każdy uczestnik Kongresu będzie mógł nabyć na własność album VII Kongresu w dowolnej ilości egzemplarzy, za opłatą około 5 zł. za jeden egzemplarz. Uczestnicy Kongresu, chcący nabyć powyższy album, proszeni są o nadsyłanie zamówień jednocześnie ze zgłaszaniem swego uczestnictwa w Zjeździe. Opłata za albumy będzie mogła być uiszczona w Madrycie.

VI.

Udział lekarzy weterynarii w VII Kongresie.

Po raz pierwszy w VII Kongresie będą mogli wziąć udział lekarze weterynarii. Udział ich w następnych Zjazdach jest uzależniony od decyzji walnego zgromadzenia VII Kongresu, które wypowie się w tej kwestji.

VII.

Panie.

Dla pań towarzyszących członkom Kongresu, poza programem oficjalnym Zjazdu, przewidziany jest program specjalny obejmujący prócz zwiedzania domów mody, teatrów i t. d. również wizytacje instytucji i zakładów wychowawczych, naukowych, społecznych, salonów sztuki i t. p.

Inowacją jest apel ogłoszony do pań — kongresistek przez Komitet Organizacyjny Kongresu, aby zechciały w miarę możliwości zgłaszać krótkie prelekcje na tematy z dziedziny wycho-

wawczej, społecznej, artystycznej, które byłyby wygłaszane przez same prelegentki na zebraniach pań.

VIII.

Strój.

Noszenie mundurów nie jest obowiązujące, jednak organizatorzy VII Kongresu usilnie proszą o występowanie w mundurach w czasie przyjęć i uroczystości Zjazdowych. Poza tem na wszystkich zaproszeniach będzie zaznaczone jaki strój obowiązuje zarówno panie jak panów. Oficerowie, występujący w mundurach zabiorą pasy salonowe i służbowe bez szabel i długich butów.

IX.

Koszta przejazdu, hotele i zniżki kolejowe.

Koszt przejazdu ze Zbąszynia do Madrytu najkrótszą drogą (przez Niemcy, Francję) wynosi w drugiej klasie bez zniżek kolejowych 324 zł. 45 gr. w jedną stronę. Koszt ten zmniejszy się, uwzględniając, że wszystkie państwa, przez które odbywać się będzie przejazd na Kongres przyznały zniżki kolejowe w wysokości od 30% — 60%.

Spis i ceny hoteli w Madrycie otrzyma każdy ze zgłaszających się członków Kongresu. W sprawach zniżkowych biletów kolejowych i zamawiania hoteli należy zwracać się do T-wa Wagons — Lits — Cook, które zostało upoważnione do załatwiania tych spraw przez Komitet Organizacyjny Kongresu w Madrycie.

Z TOWARZYSTWA APTEKARSKIEGO WE LWOWIE.

Dnia 11 lutego r. b. odbyło się posiedzenie T. A. we Lwowie. Posiedzenie zajął Prezes kolega Mr. Ehrbar, podkreślając dwa ważne momenty z życia Towarzystwa w ubiegłej kadencji tj. oddanie „Collegium pharmaceuticum” na użytek Uniwersytetu J. K. we Lwowie oraz przyjęcie ofiarowanego przez Nadinspekt. farm. Mr. Walerego Włodzimierskiego laboratorium chemiczno-analityczno-mikroskopowego. Następnie Prezes oddał hołd zmarłym członkom Towarzystwa: Faliszewskiemu Stanisławowi, Friedmannowi Joachimowi, Janeczkowi Mieczysławowi, Kawskiemu Marjanowi, Mańkowskemu Witoldowi, Prokoszowi Janowi, Sarkisiewiczowi Włodzimierzowi, Sigallowi Leonowi, Szańkowskiemu Marjanowi, Wernerowi Rudolfowi, Zbyszewskiemu Józefowi.

Obecni uczcili pamięć Zmarłych przez powstanie.

Następnie sekretarz Dr. Pilewski odczytał sprawozdanie z czynności ustępującego Wydziału.

Cała energia Wydziału Towarzystwa Aptekarskiego poświęconą była wywiązaniu się z wziętych na siebie obowiązków stworzenia „Collegium pharmaceuticum”, które też dzięki niepospożytej energii Wydziału i Komitetu budowy zostało oddane w listopadzie ub. roku do użytku studjującej farmacji.

W okresie tym również w miarę zgłoszeń udzielono zapomóg i wsparć niezamożnym członkom Towarzystwa jako też i ich rodzinom.

W październiku ub. r. T-wo gościło Wydział Federacji Słowiańskich Towarzystw Aptekarskich. — W uroczystości powitania miłych gości wzięło Towarzystwo udział, a licznie zebrani członkowie Towarzystwa oprowadzili przybyłych po Lwowie.

Towarzystwo Aptekarskie brało udział w uroczystości odsłonięcia pomnika swego Członka Honorowego ś. p. Mr. Ignacego Łukasiewicza w Krośnie.

Poza tem Wydział Towarzystwa Aptekarskiego tradycyjnym zwyczajem urządził święcone i opłatek, skupiając całą rodzinę farmaceutyczną w swem gronie.

W dalszym ciągu zebrania, skarbnik senior Towarzystwa Mr. Dewechy Fryderyk złożył sprawozdanie kasowe. Bilans wykazuje w pozycji przychodu 69.691 zł. 69 gr., zaś po stronie rozchodu 67.596 zł. 25 gr.

Na wniosek Kom. Rew. Walne Zebranie udzieliło skarbnikowi absolutorjum.

Z kolei rozwinęła się żywa dyskusja nad sprawozdaniem ustępującego Wydziału, w której głos zabrali pp. koledzy: Buxdorf, Cellermajer, Driks i Kajetanowicz. — Na wniosek kol. d-ra Poratynskiego uchwalono absolutorjum ustępującemu Zarządowi.

Następnie przewodniczący kol. Ehrbar zarządza przerwę, celem przystąpienia do wyboru nowego Zarządu.

Wybrani zostali większością głosów:
 Prezes: Mr. Weiss Maksymilian,
 Wiceprezes: Mr. Lux Józef Marjan,
 " prof. Dr. Henryk Ruebenbauer,
 Sekretarz: Mr. Bocz Stanisław Henryk,
 Skarbnik: Senior Mr. Dewechy Fryderyk,
 Bibliotekarz: Dr. Poratyński Jan,
 Kierownik laboratorium chem.: Prof. Dr. Ruebenbauer Henryk,

Gospodarz domu: Mr. Wohlmann Benedykt,
 Członkowie Wydziału:
 Pp. koledzy: Buxdorf Zygfryd, Cellermajer Isaak, Ehrbar Antoni, Jasser Ignacy, Kahane Maurycy, Kajetanowicz Kajetan, Malanowski Józef, Messuta Henryk.

Zastępcy:
 Pp. koledzy: Mr. Błądziński, Mr. Genser, Dr. Pilewski, Mr. Major Zdanowski.

Komisja Rewizyjna:
 Pp. koledzy: Inż. Mr. Liebesmann Marek, Mr. Krzyżanowski senior, Mr. Scheinbach B., Mr. Thürhaus.

Poza tem we wnioskach na propozycję seniora Dewechego uchwalono na fundusz bezrobocia z Kasy Towarzystwa przeznaczyć niezależnie od innych świadożeń kwotę 25 zł. miesięcznie, jako też opodatkować na tenże sam cel Członków Towarzystwa, a mianowicie właścicieli aptek po 50 gr., pracowników po 25 gr. miesięcznie.

Na tem posiedzenie o godz. 1.30 w nocy zamknięto.

* * *

Wydział Towarzystwa Aptekarskiego we Lwowie zwraca się do Koleżanek i Kolegów z gorącą prośbą o **najrychlejsze wyrównanie zaległych składek jako też o punktualne wpłacanie bieżących.**

Niepunktualne wpłacanie wkładek uniemożliwia Wydziałowi normalne budżetowanie oraz wywiązywanie się ze swoich zobowiązań.

Prezes: *Mr. Maksymilian Weiss*
 Skarbnik: *Mr. Fryderyk Dewechy*
 Sekretarz: *Mr. Stanisław Bocz*

Ruch związkowy.

Z ZARZĄDU GŁÓWNEGO Z. Z. F. P.

SPRAWOZDANIE

z posiedzenia Prezydium Zarządu Głównego Z. Z. F. P.
 z dn. 28 II 1933 r.

Obecni koledzy członkowie Prezydium: Edm. Szyszko, Cz. Fink-Finowicki, Cz. Nałęcz i prezes Oddz. Warszawskiego kol. W. Hirschhauer.

Przewodniczący kol. Szyszko, protokółuje kol. Nałęcz.

Porządek dzienny:

1. Odczytanie protokołu z poprzedniego posiedzenia.
2. Sprawy bieżące.
3. Wolne wnioski.

1. Protokół po odczytaniu zatwierdzono.

2. a) Po odczytaniu pisma Oddziału Łódzkiego z dnia 21. II. Nr. 296 i z dnia 22. II. Nr. 275 w sprawie kol. S. Grabowskiego, postanowiono zażądać dodatkowych wyjaśnień. Jednocześnie postanowiono bezpośrednio zażądać wyjaśnień od kol. S. Grabowskiego.

b) Postanowiono wyasygnować zł. 300 (trzysta) na pomoc kołegom bezrobotnym w Łodzi.

c) Postanowiono przyznać zapomogę bezrobotnemu kol. W. P. z Oddziału Rówieńskiego w sumie zł. 50 (pięćdziesiąt).

d) Bilans Zarządu Głównego po zreferowaniu przez skarbnika kol. Cz. Fink-Finowickiego za rok 1932, zamykający się nadwyżką wpływów nad wydatkami sumą 2.752,76 przyjęto. Ogólne wpływy wynosiły zł. 42.088,28, a wydatki zł. 39.335,52.

e) Po odczytaniu pisma Wydziału Farmaceutycznego Uniw. Warsz. z dnia 14. II. Nr. 176/33 w sprawie utworzenia wieczystego funduszu stypendjalnego im. prof. dr. Jana Zaleskiego (prof. chemji farmaceut. Uniw. Warsz.) postanowiono wyasygnować na powyższy cel zł. 100 (sto).

f) Po odczytaniu pisma p. prof. K. Hrynakowskiego, przewodniczącego Sekcji Nauk Farm. XIV Zjazdu Lekarzy i Przyrodników w Poznaniu, postanowiono wydelegować kol. Cz. Nałęcz do wygłoszenia referatu na temat: „Współpraca farmacji naukowej z farmacją praktyczną”.

g) Postanowiono zwołać posiedzenie Komitetu Wykonawczego na dzień 17. III o godz. 17-ej.

SPRAWODANIE

z posiedzenia Prezydium Komitetu Wykonawczego Z. Z. F. P.
 z dnia 14. III. 1933 r.

Obecni koledzy członkowie Prezydium: Edm. Szyszko, Cz. Fink-Finowicki i Cz. Nałęcz.

Przewodniczący kol. Edm. Szyszko, protokółuje kol. Cz. Nałęcz.

Porządek dzienny:

1. Odczytanie protokołu z poprzedniego posiedzenia,
2. Preliminarz budżetowy na r. 1933.
3. Sprawy bieżące.

A. Wolne wnioski.

1. Protokół po odczytaniu zatwierdzono.

2. Preliminarz budżetowy na r. 1933 po zreferowaniu przez kol. Cz. Fink-Finowickiego, ustalający przychód na sumę zł. 39.850 i rozchód na sumę zł. 38.850 przyjęto i postanowiono wnieść na posiedzenie Komitetu Wykonawczego.

3. a) Na pismo Oddziału Częstochowskiego z dnia 1. III. Nr. 88 w sprawie ewentualnej dobrowolnej obniżki płac w tamtejszej Kasie Chorych, postanowiono dać odpowiedź, że Zarząd Główny jest przeciwny dalszemu obniżaniu poborów.

b) Po rozpatrzeniu podania bezrobotnego kol. Gadzińskiego i kol. Bojarzyńskiego (Ostrowiec), postanowiono udzielić im zapomóg.

c) Po odczytaniu zaproszenia Związku Pracowników Instytucyj Ubezpiecz. Społ. na Zjazd Delegatów, postanowiono wydelegować kol. W. Hirschhauera.

d) Kol. Nałęcz zreferował przebieg konferencji z P. P. T. F. z dnia 10. III w sprawie bezrobocia, sił niefachowych i minimalnych płac. Na konferencji postanowiono powołać wspólną komisję do walki z nielegalnym handlem lekami oraz komisję do walki z zatrudnianiem w aptekach sił niefachowych, i z bezrobociem. Sprawę minimalnych płac załatwiono w ten sposób, że P. P. T. F. wystosuje okólne pismo z przypomnieniem, że obowiązują nadal płace, ustalone w 1929 r.

Ponadto postanowiono wydelegować do komisji walki z nielegalnym handlem lekami kol. Cz. Fink-Finowickiego i kol. Edm. Szyszko, a do komisji walki z siłami niefachowymi i bezrobociem kol. Cz. Nałęcz i kol. J. Sawczaka, a jako zastępcę kol. W. Hirschhauera.

e) Podanie kol. Korsóna w sprawie nieprzyjęcia do Związku przez Oddział Warszawski, postanowiono przekazać Oddziałowi Warszawskiemu do ponownego rozpatrzenia.

f) Pismo kol. S. Grabowskiego przyjęto do wiadomości.

Na tem posiedzenie zamknięto.

Sprawozdanie z posiedzenia Komitetu Wykonawczego Zarządu Głównego Z. Z. F. P.
 z dnia 17 marca 1933 roku.

Obecni koledzy członkowie Komitetu: Edm. Szyszko, Sylw. Grabowski, Cz. Fink-Finowicki, A. Wiertel i Cz. Nałęcz.

Ponadto udział w posiedzeniu brali: kol. Z. Jankiewicz — przewodniczący Gł. Komisji Rewizyjnej, kol. W. Hirschhauer — przewodniczący Oddziału Warszawskiego i kol. K. Rożyński — członek Zarz. Oddziału Łódzkiego.

Przewodniczący prezes kol. Edm. Szyszko, protokółuje kol. Cz. Nałęcz.

Porządek dzienny:

1. Odczytanie protokołów,
2. Sprawozdanie Prezydium:

a) ogólne,

b) finansowe,

3. Ustalenie terminu i porządku dziennego Plenum Zarządu Głównego,

4. Sprawy bieżące,

5. Wolne wnioski.

1. Protokół Komitetu Wykonawczego (Nr. 240) i protokoły Prezydium do Nr. 250 włącznie zatwierdzono. Ponadto postanowiono zamiast dotychczasowego wysyłania protokołów do Oddziałów — umieszczać sprawozdania z posiedzeń w „Kronice Farmaceutycznej”.

Sprawozdanie ogólne zreferował kol. Cz. Nałęcz, zaznaczając, że w okresie sprawozdawczym nie dało się zaobserwować intensywniej pracy organizacyjnej w poszczególnych Oddziałach. Decydującym czynnikiem i miernikiem, świadczącym o żywotności organizacji i poczuciu ogółu kolegów do należenia do Związku i wykonywania wszelkich względem niego zobowiązań jest poczucie do obowiązku uiszczania składek. Niestety, nie można tego powiedzieć o wszystkich Oddziałach. Niektóre Oddziały wykazują dużą ilość członków, a wnoszą małe składki, co należy uważać za rzecz nienormalną.

W sprawozdawczym okresie Prezydium dużo czasu poświęciło pracy walce z bezrobociem oraz na organizację pomocy kolegom bezrobotnym. Bezrobocie u nas wśród farmaceutów jest duże i można je określić na 400 osób w całym państwie, lecz przez usunięcie sił niefachowych możnaby je znacznie zmniejszyć. Zarząd Główny w tym kierunku poczynił pewne kroki, lecz rezultaty naszych wysiłków narazie są znikome. Dnia 10.III. r. b. odbyliśmy konferencję z P. P. T. F. Postanowiono powołać komisję do walki z nielegalnym handlem lekami poza aptekami oraz komisję do walki z siłami niefachowymi i bezrobociem. Uważamy, że przez uzgodnienie poczyni obu organizacyj będzie można zrobić bardzo dużo dla zawodu, o ile naszą wspólną pracę będzie cechować szczerść. Ustawa Aptekarska jest obecnie nadal w sferze projektów i do czasu otrzymania rządowego projektu należy uważać dyskusję na ten temat za mało pożyteczną.

Pragmatyka służyła dla pracowników Kas Chorych też jest obecnie po przeprowadzonej dyskusji w grudniu roku ub. w sferze projektów. Definitywnie trudno jest obecnie określić nawet, kiedy pragmatyka będzie wprowadzona w życie. Dochodzą nas różne wieści. Termin wejścia w życie pragmatyki jest już wymieniany (czerwiec). Można tylko jedno skonstatować, że pragmatyka nie będzie tem, czego oczekiwaliśmy i nie da tego zabezpieczenia pracownikom, na które liczyli. Będzie to pragmatyka „kryzysowa”.

Stosownie do uchwały Zjazdu rozpoczęliśmy pracę w kierunku popierania rodzimego przemysłu chemiczno - farmaceutycznego. Odbyły się już dwa posiedzenia. Jesteśmy jak najlepszej w tej sprawie myśli, lecz trudno nam obecnie sądzić o pozytywnych rezultatach rozpoczętej pracy. W każdym bądź razie jest to wdziesięć pole do pracy. W sprawie nadprodukcji w zawodzie występowaaliśmy wobec miarodajnych czynników, osiągając do pewnego stopnia nawet pozytywne rezultaty.

Związek nasz za pośrednictwem kol. Nałęcza bierze udział w pracach podkomisji technicznej Farmakopei Polskiej.

Bierzemy również udział w pracach warszawskiego Komitetu Sekcji Farmaceutycznej XIV Zjazdu Lekarzy i Przyrodników w Poznaniu, którego prezesem jest kol. Edm. Szyszko. Na wspomniany Zjazd został zgłoszony z ramienia Związku przez kol. Cz. Nałęcza referat na temat: „Współpraca farmacji naukowej z farmacją praktyczną” oraz referat z dziedziny badania produktów spożywczych przez kol. dr. farm. St. Krauzego.

Zainicjowaną przez Zarząd Główny samopomoc koleżeńską dla bezrobotnych znalazła żywy oddźwięk wśród kolegów i rozwija się pomyślnie. Do dnia 16.III wpłynęło na rachunek pomocy bezrobotnym zł. 4.392,80. Z sumy powyższej wydano zapomóg około 2.000 zł.

Sprawozdanie finansowe wygłosił kol. skarbnik Cz. Fink-Finowicki, który szczegółowo omówił sprawy finansowe Związku, porównując sumy preliminowane z wpływami i wydatkami. Kol. Fink-Finowicki podkreślił duże zasługi kol. Edm. Szyszko i Cz. Nałęcza, jakie położyli przy wykonywaniu budżetu, a szczególnie kol. Szyszko przy prowadzeniu „Kroniki Farmaceutycznej”, co pozwoliło nam zamknąć bilans dodatniem saldem, czego nie obserwowano w Związku od szeregu lat.

Preliminowano na r. 1932 we wpływach	zł. 44.600.00
„ „ „ w wydatkach	zł. 42.350.00
Natomiast wpłynęło	zł. 42.088,22
wydano	zł. 39.335,52
osiągając nadwyżkę w wysokości	zł. 2.752.70

Przechodząc do omówienia zadłużenia Oddziałów kol. Cz. Fink-Finowicki zaznacza, że cyfra ta prawie nie uległa zmianie. Podczas gdy zadłużenie Oddziałów na dzień 31.XII.1931 r. wynosiło się cyfrą zł. 10.162.00, to na dzień 31.XII.1932 r. wyraża się cyfrą zł. 10.123.00. Przytoczone cyfry świadczą tylko o znikomej poprawie.

Kończąc swe przemówienie kol. Cz. Fink-Finowicki podkreśla, że uchwała Zjazdu w sprawie wykonania preliminarza została całkowicie przez Zarząd Główny wykonana.

Po zreferowaniu bilansu za r. 1932 przewodniczący otwiera dyskusję nad sprawozdaniem Prezydium.

Kol. Grabowski oświadcza, że na zwiększenie się liczby bezrobotnych ma bezsprzecznie wpływ ogólny kryzys, na skutek którego wielu farmaceutów, zatrudnionych w innych dziedzinach przemysłu i handlu po utracie posad rejestruje się obecnie na listach bezrobotnych. Objaw tego rodzaju szczególnie daje się zauważyć w Łodzi. Ponadto przyczyną bezrobocia wśród farmaceutów jest zatrudnianie sił niefachowych. Jeżeli chodzi o teren woj. łódzkiego, to miejscowe władze nadzorcze nie przejawiają zbytniej aktywności w tym kierunku.

Kol. Rożyński komunikuje, że w Łodzi jest 53 bezrobotnych. Z tej liczby 30 kolegów potrzebuje doraźnej pomocy. Zarząd Oddziału wyteża cały swój wysiłek w kierunku wynalezienia środków na pomoc bezrobotnym.

Kol. Wiertel. — Na terenie Poznania jest 27 kolegów bezrobotnych. Mówca prosi o przyznanie zapomogi na miesiąc marzec. Zwiększając się bezrobocie wśród farmaceutów potęguje masowe zatrudnianie w b. zaborze pruskim sił niefachowych. Kol. Wiertel powyższą sprawę poruszał na zebraniu P. P. T. F. w Poznaniu, lecz sprawa ta dotychczas nie została jeszcze ostatecznie zdefiniowana. Na tamtejszym terenie koledzy pracują dłużej niż przewiduje ustawa o czasie pracy. Właściciele aptek oświadczają, że nie mogą powiększać personelu ze względu na obowiązek wykupu droższych świadectw przemysłowych. Miejscowe władze nie przejawiają należytej energii w usuwaniu sił niefachowych.

Kol. Jankiewicz omawiając nielegalny handel lekami poza aptekami wskazuje na konieczność pozytywnego podejścia do tego zagadnienia.

Kol. Rożyński oświadcza, że w Łodzi prawie wszystkie drogerie przygotowują recepty.

Kol. Szyszko omawiając sprawę zapomóg dla bezrobotnych jest zdania, żeby w pierwszym rzędzie pomagać członkom Związku. Zmniejszenie bezrobocia można osiągnąć przez intensywniejsze zwalczanie sił niefachowych. Zapytuje, czy Komitet Wykonawczy akceptuje wyjazd przedstawiciela Zarz. Głównego do Oddziałów i na XIV Zjazd Lekarzy i Przyrodników do Poznania.

Kol. Fink-Finowicki omawiając sposób niesienia pomocy bezrobotnym jest zdania, że Zarząd Główny winien subsydjować tylko te Oddziały, które same zbierają składki na ten cel.

Nawiązując do przemówienia kol. Rożyńskiego w sprawie otwarcia składu konsygnacyjnego jednej z firm warszawskich przez Oddział Łódzki — kol. Fink-Finowicki wypowiada się przeciwko tego rodzaju koncepcji.

Kol. Jankiewicz jest przeciwny prowadzeniu składow konsygnacyjnych przez Oddziały. Tego rodzaju przedsiębiorstwa mogą prowadzić poszczególne osoby na własny rachunek.

Kol. Nałęcz wypowiada się przeciwko przyjmowaniu do Związku osób bezrobotnych, które oddawna pracując w zawodzie, przedtem zaś nie należały do Związku.

Kol. Jankiewicz i Grabowski wyrażają obawę, że preliminowane składki w roku bież. nie wpłyną.

Na tem dyskusję nad punktem drugim wyczerpano i przyjęto następujące wnioski:

1. Wezwać kolegów z aptek K. Ch. na terenie Oddziału Poznańskiego do zapisania się do Związku.
2. Zwrócić się do właściwych władz w sprawie ulgowych świadectw handlowych dla aptek przy powiększaniu personelu.
3. Postanowiono nie zezwalać Oddziałom Związku na otwieranie składow konsygnacyjnych firm hurtowych.
4. Postanowiono przekazać Oddziałowi Łódzkiemu na zapomogi dla kolegów bezrobotnych na kwiecień zł. 400 (czteryście), Oddziałowi Poznańskiemu zł. 75 (siedemdziesiąt pięć).
5. Postanowiono zakomunikować Oddziałom, żeby zapomogi były udzielane w pierwszym rzędzie bezrobotnym członkom Związku.
6. Postanowiono wystosować do Oddziałów okólnik z wyjaśnieniem w sprawie przyjmowania do Związku kolegów bezrobotnych.
7. Bilans za rok 1932 i wydatki do kwitu Nr. 51 za r. bież. zatwierdzono.

8. Preliminarz na rok 1933, przewiduje w przychodzie zł. 39.850.00, w wydatkach zł. 38.850.00, jako prowizorium do posiedzenia Plenum zatwierdzono.

III. a) Postanowiono zwołać posiedzenie Plenum Zarządu Głównego na dzień 29 lub 30 kwietnia, powierzając ustalenie ostatecznego terminu i porządku dziennego Prezydium.

b) Postanowiono zawiadomić członków Zarządu Głównego, że Komitet Wykonawczy ze względów oszczędnościowych jest za przesunięciem Zjazdu Delegatów na rok następny.

IV. a) Postanowiono zbadać kalkulację drugiego wydania podręcznika do ćwiczeń analitycznych z chemii farmaceutycznej prof. Zaleskiego i Olszewskiego, celem powzięcia ostatecznej decyzji na Plenum.

b) Kol. Nałęcz poinformował Komitet Wykonawczy o pogorszeniu dotychczasowej ustawy o czasie pracy przez ostatnią uchwałę Sejmu.

c) Po odczytaniu pisma Departamentu Służby Zdrowia w sprawie plac Komitet Wykonawczy udzielił Prezydium odpowiedniej instrukcji.

Z ODDZIAŁU WARSZAWSKIEGO.

W nocy z dn. 25 na 26 marca r.b. odbyło się Walne roczne zebranie członków Oddziału Warszawskiego Z. Z. F. P., na którym m. in. dokonano wyboru nowych władz związkowych.

Sprawozdanie z zebrania podamy w następnym numerze „Kroniki”.

Z ODDZIAŁU POZNAŃSKIEGO

Sprawozdanie Zarządu Oddziału
Poznańskiego Z. Z. F. P. z a c z a s
od 10.III.32 do 4.III.33.

Zarząd Związku: Wybrany na Walnym Zebraniu w dniu 10.III.32. Zarząd ukonstytuował się następująco:

Prezes kol. Wiertel, I vice-prezes kol. Górecki, II vice-prezes kol. Kruszcza, Sekretarz kol. Jarecki, Zast. sekretarza kol. Latanowicz, Skarbnik kol. Sławiński, Zast. skarbnika kol. Hanelt.

W międzyczasie skład Zarządu uległ zmianie, a mianowicie zamiast kol. Jareckiego, który został powołany do wojska urząd sekretarza objął kol. Milczyński, były członek Komisji Rewizyjnej; urząd skarbnika objął zast. sekretarza kol. Latanowicz, na miejsce kol. Sławińskiego, który został na własną prośbę zwolniony z zajmowanego stanowiska.

Komisja Rewizyjna: Przewodniczący — kol. Umbreit, członkowie: kol. kol. Janczewski i Milczyński. Kol. Milczyński ustąpił z Komisji Rewizyjnej z dniem 7.X.32 z powodu objęcia funkcji sekretarza w Zarządzie.

Delegatami do Rady Okręgowej „Unji” zostali wybrani kol. Umbreit i Wink.

Liczba członków wzrosła o 14 osób. Obecnie Oddział liczy 62 członków.

Praca Zarządu: Po objęciu agend od ustępującego Zarządu nowy Zarząd starał się w miarę sił i możliwości sprostać nałożonym obowiązkom przez Walne Zebranie. Praca Zarządu szła w dwóch kierunkach, a mianowicie na terenie Związku Oddziału i współpracy z Zarządem Głównym w Warszawie oraz na terenie ogólnozawodowym. Najwięcej uwagi poświęcono nadprodukcji w naszym zawodzie i sprawie zatrudniania sił niefachowych w aptekach. — Sprawa nadprodukcji w zawodzie straciła nieco na ostrości, ponieważ rozporządzenie Min. Spraw Wewn. z dnia 12 marca 32 r. wprowadza zakaz przyjmowania na praktykę do aptek nieposiadającym dyplomu uniwersyteckiego. Regulatorem dopływu nowych sił do zawodu będą więc wyższe uczelnie. Akcja zwalczania sił niefachowych — mimo wyraźnej zmiany w samym Poznaniu — nie dała pożądaných rezultatów. Pouczeniu smutnem doświadczeniem załatwiania tej sprawy w porozumieniu z P. P. T. F., Zarząd obrał inną drogę mianowicie: uznaliśmy jako jedyny racjonalny sposób usanowania tych anormalnych stosunków prowadzić akcję przy współudziale władz.

Jednak i to nie dało prawie żadnych pozytywnych rezultatów. Wobec tego trudno przypisać winę Zarządowi, że bezrobotni koledzy, których mamy na naszym terenie 27, znajdują się w skrajnej nędzy, a ich miejsce zajmuje personel niefachowy. Dużo trudności sprawia nam uzyskanie dokładnych danych w sprawie zatrudniania sił niefachowych na prowincji.

Na XVI. Zjeździe Delegatów Z. Z. F. P. w Warszawie Oddział Poznański reprezentował kol. Wiertel. Kol. Wiertel wygłosił na Zjeździe obszerny memoriał przedstawiający położenie na naszym terenie, który wywołał wielkie zainteresowanie. Jako wielki sukces uważać należy wybór kol. Wiertla do Kom. Wykon. Zarządu Głównego Z. Z. F. P. — Również w życiu ogólnospołecznym starał się Zarząd współpracować na szerszą skalę, wysyłając swoich delegatów na rozmaite zebrania i zjazdy. — I tak: uchwałą Zarządu z dnia 20.X.32 została utworzona Sekcja Popierania Krajowego Przemysłu Farmaceutycznego, do której zostali wybrani kol. kol. Umbreit i Wiertel. Sekcja uprosiła kol. Sabiniewicza do wygłoszenia odczytu, w czasie Tygodnia propagandy przemysłu krajowego. Powyższy odczyt wygłosił kol. Sabiniewicz dnia 6.XII.32 w gmachu W. S. H. w Poznaniu. Również kol. Głowacki wygłosił w radio odczyt (dnia 15.I.33) p. t. „Aptekarz Łukasiewicz odkrywca nafty”. Oddział Poznański Z. Z. F. P. będąc członkiem Związku Obrony Przemysłu Polskiego w Poznaniu delegował na Walne Zebranie Związku kol. Umbreit. Poczujemy się do obowiązku podziękowania wyżej wspomnianym kolegom za chętną współpracę.

Uchwałą Zarządu z dnia 30.XII.32 postanowiono utworzyć Koło Farmaceutów L. O. P. P. celem zorganizowania kursu obro-

ny przeciwgazowej dla farmaceutów. Dnia 28.I.33 odbyło się Zebranie konstytucyjne powyższego Koła. Związek nasz reprezentowany jest w Zarządzie Koła przez kol. kol. Sabiniewicza — jako prezesa, Szewczyńskiego — sekretarza, Głowackiego — skarbnika.

W ciągu kadencji odbyły się trzy Zebrania Walne oraz 14 posiedzeń Zarządu. Na Walnym Zebraniu dnia 28.IV.32 wygłosił referat „O ustawie aptekarskiej” sekretarz generalny Związku kol. Nałęcz.

Dnia 15.II.33 odbyła się konferencja z Zarządem P. P. T. F. — Poznań, na której poruszyliśmy wszystkie nasze lokalne zagadnienia. Oddział nasz reprezentowali kol. kol. Umbreit i Wiertel.

Na terenie Rady Okręgowej „Unji” Związków Zawodowych Pracowników Umysłowych w Poznaniu czyniliśmy starania o unormowanie warunków pracy na naszym terenie. — Dnia 22.XII.32 wysłaliśmy obszerny memoriał w tej sprawie do „Unji” w Warszawie z prośbą o ingerencję u władz centralnych.

Z dniem 1.II.33 przenieśliśmy siedzibę Związku do nowego lokalu przy ul. Zwierzynieckiej 12.

Dnia 4.II.33 odbył się w „Resursie Kupieckiej” wieczorek tańeczny, który cieszył się wielkim powodzeniem.

Poczujemy się do miłego obowiązku złożyć serdeczne podziękowanie firmie „Farmahunt” oraz „Chemergon” za wydatną pomoc materialną, życzliwe ustosunkowanie się i współpracę.

Zarząd poczynił starania o uzyskanie dla członków Związku biletów ulgowych do teatrów i kin. — Narazie uzyskaliśmy zniżki do: Teatru Wielkiego, Teatru Polskiego oraz do kino-teatru „Apollo” i „Metropolis”.

W ciągu kadencji wpłynęło 177 pism, wysłano zaś 186 *).

Z ODDZIAŁU ŚLĄSKIEGO

Sprawozdanie
z Walnego Zebrania Oddziału Śląskiego
Z. Z. F. P. z dnia 5.III.33 r.

Walne Zebranie otworzył prezes kol. Janaszewski. Na porządku dziennym:

- 1) Odczytanie protokołu z ostatniego Walnego Zebrania,
- 2) Sprawozdanie ustępującego Zarządu,
- 3) Udzielenie absolutorjum ust. Zarządowi,
- 4) Wybór nowego Zarządu,
- 5) Wolne wnioski.

Odczytany protokół został zatwierdzony. Sprawozdanie z całorocznej działalności Zarządu zdał kol. Pessel podnosząc, że jakkolwiek ubiegły rok nie można uważać za zbyt owocny jeśli chodzi o całokształt spraw związkowych, to jednak Zarząd załatwił cały szereg spraw dla dobra zawodu.

Na pierwszy plan wysuwa się kwestia walki o niezatrudnianie sił niefachowych w aptekach. Można stwierdzić, że sytuacja uległa znacznej poprawie, choć może nie takiej, jakiej należałoby sobie życzyć. Bezwątpienia w związku z tą sprawą pozostawał przyjazd p. naczelnika Sokolewicz na kontrolę aptek górnośląskich.

Dużo starań dokładał Zarząd, aby podnieść organizację Oddziału. Ułatwiono niektórym członkom Związku spłacenie zaległych składek, a dalej przez częste urgensy sprawił Zarząd to, że składki w ostatnich miesiącach wpływają normalnie i zalegających właściwie niema.

Na uwagę zasługuje współpraca Zarządu nad zorganizowaniem kursu obrony przeciwgazowej z Wydziałem Zdrowia Województwa Śląskiego, który właściwie odbył się z inicjatywy Zarządu.

Przeszkolenie w obronie przeciwgazowej przeszli wszyscy członkowie Związku.

Zarówno sprawozdanie kol. Pessla, jak i sprawozdanie kol. skarbnika Walne Zebranie przyjęło do wiadomości, wobec czego kol. Chiciński im. Komisji Rewizyjnej zgłosił wniosek o udzielenie absolutorjum ustępującemu Zarządowi. Wniosek przyjęto przez akklamację.

Po udzieleniu absolutorjum na wniosek kol. Janaszewskiego przewodnictwo objął kol. Mitko i poprosił o składanie kandydatur do nowego Zarządu. Zostały zgłoszone trzy listy, z których lista Nr. 2 uzyskała większość. Skład listy: prezes kol. Janaszewski członkowie Zarządu: koledzy: Simińska, Mitko, Strokosz, Koczubik, Borecki, Chiciński Trybulec, Berszakiewicz.

Kol. Mitko poruszył sprawę Kasy Płac i zaproponował w tym celu współpracę z Oddziałem Krakowskim. Jako zaś dalszy ciąg pracy nad wyszkoleniem gazowem farmaceutów mówca zaproponował zorganizowanie kursu instruktorskiego obrony przeciwgazowej dla członków Związku.

*) W uzupełnieniu komunikatu Oddz. Pozn., zamieszczonego w Nr. 6 „Kroniki” należy dodać, iż skarbnikiem został wybrany kol. Głowacki.

Kol. Pessel wysunął dezyderat energiczniejszej propagandy ze storny przyszłego Zarządu za zapisywaniem się na członków L. O. P. P., a następnie mając na uwadze to, że praca przy recepturze stanowi fundament pracy zawodowej, postawił kol. Pessel wniosek, aby celem ożywienia prac recepturowych została wybrana specjalna komisja w tym celu. Do komisji tej weszli kol. Pessel, Janaszewski, Strokosz, Mitko.

Na tem Walne Zebranie zamknięto.

Nowy Zarząd na posiedzeniu dn. 14.III ukonstytuował się jak następuje: prezes — *Tadeusz Janaszewski*, wice-prezes — *Włodzimierz Mitko*, sekretarz — *Juljan Berszakiewicz*, zast. sekretarza — *Simińska*, skarbnik — *Wiktor Strokosz*, członkowie Zarządu: *Ryszard Chiciński*, *Alfons Koczubik*, Komisja Rewizyjna: *Tadeusz Borecki*, *Trybulec*.

Obecny adres Oddziału: Katowice, ul. Kochanowskiego 14. III piętro.

Rozporządzenia władz.

ARESZT PENSJI. W dniu 1 stycznia b. r. weszły w życie nowe przepisy egzekucyjne, wchodzące obecnie w skład Kodeksu postępowania cywilnego.

Wedle nowych przepisów ulegać będzie tylko $\frac{1}{3}$ część poborów, a na roszczenia alimentacyjne dalsza $\frac{1}{3}$ część. Te ostatnie przy zajęciach będą konkurować z innymi wierzytelnościami do pierwszej $\frac{1}{3}$ i będą mogły korzystać z prawa zajęcia dalszej $\frac{1}{3}$ części. Wierzyciele konkurujący bez względu na czas zajęcia będą na równi traktowani i zaspokojeni w stosunku do wysokości swych pretensyj. K. p. c. zawiera humanitarne postanowienie, że z zaległego uposażenia pozostać musi dla dłużnika miesięczna kwota 100 zł., wolna od egzekucji. Jeżeli uposażenie miesięczne przewyższa tysiąc dwieście zł., natenczas egzekucji podlega nadto połowa nadwyżki, a na roszczenia alimentarne druga połowa nadwyżki. Wreszcie dodatki na członków rodziny podlegają w całości egzekucji przed innymi wierzytelnościami dla roszczeń alimentarnych.

Nowe przepisy odnoszą się do wszystkich uposażeń i wynagrodzeń służbowych urzędników, zostających w publiczno-prawnym stosunku — pracowników samorządowych, pracowników umysłowych, robotników, do emerytur tych osób, jako też do pensyj wdowich i sierocych rodzin po tych osobach, następnie alimentów, rent za utratę zdolności do pracy, ubezpieczeń i wsparć lub t. p., powtarzających się świadczeń.

Wiadomości bieżące.

Pan Prof. Bronisław Koskowski ustąpił z Komisji Farmakopei Polskiej.

SEKCJA SPORTOWA przy Oddz. Warszawskim Z. Z. F. P. organizuje podsekcje: wioślarską, tenisową i lekkoatletyczną. Zapisy przyjmuje i udziela informacji sekretariat Oddziału w godz. 10 — 16-ej.

OTWARCIE KURSU INSTRUKTORÓW OBRONY PRZECIWDZIAŁOWEJ (100 godzin) odbędzie się dnia 3 kwietnia r. b o godz. 17-ej w sali wykładowej Zakładu Farmacji Stosowanej Un. Warsz. ul. Oczerki Nr. 3.

Łańcuch prasowy na rzecz bezrobotnych farmaceutów.

(Ciąg dalszy).

Kol. Konstanty Potocki — Dyrektor firmy „Dr. K. Wenda” (wezw. przez kol. insp. A. Kalickiego), składa 100 zł. i wzywa p. Dyr. Fuldego i p. Dyr. T. Haładewicza z firmy „Remedia”.

Kol. Aleksander Hübner — Dyrektor firmy „Dr. K. Wenda” (wezw. przez kol. insp. A. Kalickiego) składa 50 zł. i wzywa

p. Mecenas Henryka Habla i p. Dyrektora Bolesława Soborskiego — współwłaściciela firmy „Perfection”.

Oddział Ostrowiecki Z. Z. F. P. złożył zł. 52. gr. 20.

Oddział Włocławski Z. Z. F. P. nadesłał zł. 52 gr. 60.

Polskie Powszechne Towarzystwo Farmaceutyczne — Oddział Lwów — składa 20 zł.

Kol. Kazimierz Marczyński — Dyrektor fabryki L. Spiess i Syn w Tarchominie (wezw. przez kol. F. Krupicę) składa 20 zł. i wzywa p. dr. Stefana Otolskiego, dyr. Zarządu f. L. Spiess i Syn — Warszawa i kol. Ryszarda Kotelbę, kierown. działu bakterjolog. f. L. Spiess i Syn — Tarchomin.

Kol. A. Kurkowski — Częstochowa (wezw. przez kol. Wł. Sikore), składa 10 zł.

Kol. Tadeusz Kaczorek — Tomaszów Maz. (wezw. przez kol. E. Rańkowskiego) składa 10 zł.

Kol. Wacław Goszczyński składa 10 zł.

Kol. Zygmunt Kwiatkowski (wezw. przez kol. Karola Dziubińskiego) składa 10 zł. i wzywa kol. Dr. Rudzkiego i kol. Modlińską z Centrali Zakupów dla K. Ch., ul. Skierniewicka 23.

Kol. Zygmunt Pertkiewicz — Kalisz (wezw. przez kol. J. Cyranowskiego) składa 10 zł. i wzywa kol. Ludwika Längera — kier. apt. K. Ch. w Kielcach.

Kol. M. Tarkowski — Zawiercie (wezw. przez kol. A. Kunickiego) składa 10 zł. i wzywa kol. Żurakowskiego — kier. apt. K. Ch. na Piaskach, kol. W. Tuszyńskiego — kier. apt. K. Ch. na Niemcach i kol. L. Wesolowskiego z Sosnowca.

Kol. prezes Tadeusz Janaszewski — Katowice (wezw. przez kol. Edm. Szyszko) składa 10 zł. i wzywa kol. Wł. Mitko, Berszakiewicza, Simińską, Strokosza, Boreckiego, Trybulca, Koczubika i Chicińskiego — członków Zarządu Oddz. Górnośląskiego Z. Z. F. P.

Kol. Marian Kałużyński — Kraków (wezw. przez kol. J. Jancsinę) składa 10 zł. i wzywa kol. Seweryna Dańczaka (apt. Angermana w Rzeszowie), kol. Tadeusza Pankiewicza (apt. pod Orłem w Krakowie, pl. Zgody 18), kol. Wandę Rudnikównę (K. Ch. w Bielsku), kol. Janinę Kwiecińską (K. Ch. w Krakowie), kol. Helenę Drożdżikowską (apt. Marciśewicza w Krakowie), kol. Tadeusza Chudzińskiego (apt. pod Koroną w Krakowie - Podgórze, Rynek Podgórski 9).

Kol. Kazimierz Sikorski — Lublin (wezw. przez kol. Z. Sawickiego) składa 6 zł. i wzywa kol. Jana Wójcika (wł. apteki w Lublinie), kol. kol. Marję Pieczonkową, Władysława Polichę i Ludomira Lipniewskiego — z apt. K. Ch. w Lublinie.

Kol. Bronisław Kaszubski — Biała Podl. wpłaca 5 zł. jako miesięczną składkę.

Kol. Irena Borzęcka (wezw. przez kol. St. Miszczyka) składa 5 zł. i wzywa kol. Dakiewiczównę Wandę (apt. K. Ch. ul. Marjańska), kol. Antoniego Tacikowskiego (apt. K. Ch. ul. Marjańska) i kol. Bronisławę Willochową (apt. K. Ch. Nr. 9).

Kol. Gustawa Roszkowska (wezw. przez kol. J. Szmerkowicz) składa 5 zł. i wzywa kol. Marję Kolińską (apt. Dobrut), kol. Annę Fligelmanównę (apt. Weintrauba) i kol. Felicję Mendeliewiczównę (apt. Peszyńskiego).

Kol. Józef Otrębski — Częstochowa (wezw. przez kol. A. Koszykowskiego) składa 5 zł.

Kol. Henryk Waloch — Częstochowa (wezw. przez kol. A. Koszykowskiego) składa 5 zł.

Kol. Wincentyna Kranasowa — Łódź (wezw. przez kol. A. Koszykowskiego) składa 5 zł. i wzywa kol. kol. Wacława Hildebrandta, kier. apt. K. Ch. Łódź, Jana Pianko — kier. apt. K. Ch. Zgierz, Zygmunta Skarżyńskiego, Konstantego Kempiego, Witolda Lewickiego, Ludwika Grzeszkiewicza, Dawida Wajnsztajna, Jana Grabowskiego, Stefana Grzeszkiewicza, Jadwige Grochowską, Zofię Cichecką, Irenę Bądkowską — z Kasy Chorych m. Łodzi.

Kol. J. Jaźwiński — Łomża (wezw. przez kol. Br. Kaszubskiego) składa 5 zł. i wzywa kol. E. Rozenbaum (apt. M. Żelkina w Łomży) i kol. B. Cukierbrauna — (apt. Liniewiczza w Łomży).

Kol. Karol Staręgowski — Chełm lub. (wezw. przez kol. Cz. Wocha) składa 5 zł.

Kol. Wacław Górski (wezw. przez kol. Z. Kasprzyckiego) składa 5 zł. i wzywa kol. Tadeusza Nowackiego i kol. Smętkiewicz — z apteki K. Ch. ul. Tarczyńska.

Kol. Wacław Radzikowski (wezw. przez kol. A. Lewaszkiewicz) składa 5 zł. i wzywa kol. Hipolita Sawczuka (apteka Lewandowska i Heintze).

Kol. Wacław Bruszewski — Kalisz (wezw. przez kol. R. Słowińskiego) składa 5 zł. i wzywa kol. Zofię Azarewicz, kol. Józefa Apcia, kol. Jana Stomkę, kol. Władysława Tacikowskiego, kol. A. Sipajło — z apteki pp. Haberau, Stecki i Tomaszewski w Lublinie oraz kol. Zenona Mardarowicza — z apteki Żółtowskiego w Lublinie.

KOLEŻANKI I KOLEDZY! ZAPISUJcie SIĘ NA CZŁONKÓW TOW. PRZYJ. STUDJÓW FARMACEUTYCZNYCH
SKŁADKA CZŁONKOWSKA WYNOŚI 6 ZŁ. ROCZNIE.

Kol. Marja Peškówna — Żyrardów (wez. przez kol. J. Jackowską) składa 5 zł. i wzywa kol. Annę Dziembowską (Skiernewice, apt. p. Strzeleckiego).

Kol. Zygmunt Sadzewicz — Burzenin (wez. przez kol. J. Astasiewiczą) składa 5 zł.

Kol. Helena Łaganowska (apt. p. Biertümpfla) składa 5 zł.

Kol. Walerja Leśniewska (apt. p. Biertümpfla) składa 5 zł.

Kol. Remigiusz Fitkał (wez. przez kol. Marię Dymowską) składa 5 zł. i wzywa kol. W. Sperskiego — kier. apt. K. Ch. w Pruszkowie.

Kol. Irena Wierzbička — Kałisz (wez. przez kol. B. Bello-ta) składa 5 zł.

Kol. M. Zylberfaden (współ. apt. w Warszawie — wezw. przez kol. F. Krupicę) składa 5 zł.

Kol. Stanisława Cianciarówna (wez. przez kol. Cz. Skurę) składa 5 zł.

Kol. L. Bierski — Piotrków Tryb. (wez. przez kol. Z. Kału-żankę) składa 5 zł.

Kol. A. Ossowski (wł. apt. w Warszawie) — wezw. przez kol. F. Krupicę) składa 5 zł.

Kol. Natan Blaustein — Łódź (wez. przez kol. R. Słowińskiego) składa 5 zł. i wzywa kol. K. Jaworowskiego (K. Ch. Łódź), kol. J. Kana (apt. Potasza Łódź) i kol. J. Lipszesa z Łodzi.

Kol. Jan Glinka (wez. przez kol. Wł. Chrościńskiego) składa 5 zł.

Kol. Franciszek Sianko — insp. farm. w Krakowie (wez. przez kol. Wł. Plapasa) składa 5 zł.

Kol. Natan Berkowicz (wez. przez kol. F. Krupicę), składa 5 zł. i wzywa kol. kol. Antoniewiczą, Głonka, Śniegocką i Wołkowską — z apteki Stypińskiego i Surzyckiego w Warszawie.

Kol. Janina Kowalska — Sosnowiec (wez. przez kol. M. Błęszniewską) składa 5 zł. i wzywa kol. J. Stanisławską z Sosnowca.

Kol. Karol Sieciński (wez. przez kol. K. Dziubińskiego) składa 5 zł.

Kol. Norbert Doliński — kier. apt. K. Ch. w Łodzi (wez. przez kol. R. Słowińskiego) składa 5 zł. i wzywa kol. A. Flajszera (apt. II. K. Ch. w Łodzi) i kol. Jana Olszewskiego (apt. III. K. Ch. w Łodzi).

Kol. Janina Kosmulska składa 5 zł. i wzywa kol. Zygmunta Otolńskiego — apt. K. Ch. ul. Mławska i kol. Kazimierę Brusnicką — apt. w Radomiu.

Kol. Kazimierz Wichert składa 5 zł.

Kol. R. Przytułski — Bełchatów składa 5 zł.

Kol. Henryk Kneblewski składa zł. 3.50, jako składkę za m. marzec.

Kol. Józef Dmowski — Lublin (wez. przez kol. W. Ważbińskiego) składa 3 zł. i wzywa kol. kol. Stanisławę Scholtzównę, Wacława Kaczmarską — z apteki K. Ch. w Lublinie i kol. Franciszkę Krackiewiczą z apteki kolejowej w Lublinie.

Kol. A. Zajacówna — Piotrków Tryb. (wez. przez kol. Z. Kału-żankę) składa 3 zł.

Kol. Stefania Berezowa składa zł. 2 jako składkę za m. marzec.

Koledzy członkowie Oddziału Białostockiego Z. Z. F. P. złożyli następujące kwoty: Henryk Szostakowski 3 zł., Bolesław Rogalski 4 zł., Konstanty Smółko 3 zł., Leonard Strzałkowski 3 zł., Jakób Ony 3 zł., Stanisław Łapiński 3 zł., Ignacy Berdowski 3 zł., Henryk Widmański 5 zł., Władysław Gabryelewicz 5 zł., Owsej Nirenberg 1 zł., Florjan Godlewski (wł. apteki) 3 zł., Stanisław Danowski 2 zł., Ruwin Ozder 3 zł., W. Michalski 4 zł., J. Dawidowski 3 zł. Razem 48 zł.

Ze względu na to, iż chcielibyśmy w następnym numerze „Kroniki” podać dalsze wyniki akcji lańcuchowej, uprzejmie prosimy Szanownych Kolegów „wezowanych” i innych o łaskawe możliwie szybkie wpłacanie zadeklarowanych kwot. — Red.

Z Unii Związków Zawodowych Pracowników Umysłowych.

W dniu 5 marca r. b. obradowała Rada Naczelna Unii Związków Zawodowych Pracowników Umysłowych przy bardzo licz-nym udziale członków Rady i przedstawicieli Rad Okręgowych Łodzi, Lwowa, Radomia, Poznania i Białegostoku.

Porządek obrad Rady Naczelnej obejmował poza sprawami organizacyjnymi, sprawami finansowymi i sprawozdaniem Komisji Rewizyjnej — zmiany ustawodawcze i projekty zmian w usta-wodawstwie socjalnym, a mianowicie:

- a) sprawę zasiłków na wypadek braku pracy prac. umysłow.;
- b) zmiany w ustawie o czasie pracy i urlopach;
- c) sytuacja gospodarcza klasy pracującej (zniżki płac w prze-

myśle, kartele, zniżka cen, bezrobocie, ustawy o umowach zbioro-owych i rozjemstwie.

Po wyczerpującej dyskusji powzięte zostały następujące uchwały:

UCHWAŁA ZASADNICZA.

„Położenie pracowników umysłowych pogarsza się z dnia na dzień wskutek straszliwego wzrostu bezrobocia, nieustającej fali obniżek płac, pogarszania i łamania ustawodawstwa socjalnego. Dla wytworzenia warunków poprawy gospodarczej rząd prze-prowadza od szeregu miesięcy obniżkę cen przemysłowych. Pra-codawcy, jak wskazują posunięcia przemysłu węglowego, nafto-wego, cukrowniczego i innych, zdecydowali się przerzucić ciężar obniżki cen na klasę pracującą, drogą dalszych redukcji płac i personelu. Akcja obniżki cen staje się więc w istocie akcją przenoszenia ciężaru kryzysu z ludności rolniczej na zbiedzoną i do ostateczności wyczerpaną klasę pracującą, bez uszczuplania prerogatyw kapitału. W tych warunkach celowość przeprowadza-nej obniżki cen zależna jest od stworzenia przeciwko dalszej obniżce płac skutecznej tamy, jaką może być jedynie ustawa o umowach zbiorowych i przymusowym rozjemstwie.

Najważniejszym zadaniem obecnej chwili jest walka z bez-robociem. W tym celu wielkie państwa przemysłowe podjęły w skali międzynarodowej próbę obniżenia czasu pracy do 40 go-dzin tygodniowo. Wbrew tej inicjatywie, pomimo, iż ustawa o scaleniu ubezpieczeń społecznych nie tylko, że nie przynosi nowych obciążeń dla pracodawców, lecz przeciwnie — w stosun-ku do obecnego stanu przysparza korzyści przemysłowi i han-dlowi całego państwa na około 27 milionów zł.; zamierzone jest skrócenie urlopów robotniczych, przedłużenie czasu pracy i zmniejszenie wynagrodzenia za godziny nadliczbowe. Zrealizo-wanie tych zamierzeń godzi w najżywniejsze interesy klasy pracującej i musiałoby spowodować natychmiastowy wzrost bez-robocia. Stworzony Fundusz Pracy ma złagodzić położenie rzesz bezrobotnych, kryje w sobie jednak nowe niebezpieczeństwo, gdyż stworzy grupę pracowników gorzej wynagradzanych, do których poziomu będzie się usiłowało zepchnąć płace ogółu pracow-ników. Zapobiec temu może znowu tylko przymus umów zbioro-owych, jako jedyny i właściwy hamulec przeciwko zachłanności kapitału.

W tych warunkach w obecnej chwili Rada Naczelna Unii:

1) domaga się niezwłocznego wprowadzenia ustaw o umowach zbiorowych i rozjemstwie;

2) wzywa członków ciał ustawodawczych, należących do pra-cowniczych związków zawodowych, do kategorycznego przeciw-stawienia się i niedopuszczenia do uchwalenia przez ciała par-lamentarne ustaw o skróceniu urlopów i przedłużeniu czasu pracy;

3) przeciwstawia się pogorszeniu świadczeń dla bezrobotnych w związku z próbami zrównoważenia działu ubezpieczenia na wypadek braku pracy w Z. U. P. U., solidaryzując się z przed-stawicielami ubezpieczonych w Z. U. P. U. w Warszawie i we Lwowie;

4) stwierdza, iż rozwiązanie ciał samorządu ubezpieczeniowe-go w Z. U. P. U. w Warszawie i we Lwowie jest nieuzasadnio-ne, a brak przedstawicieli społeczeństwa we władzach Funduszu Pracy zawiera w sobie niebezpieczeństwo zbiurokratyzowania tej instytucji;

5) wzywa wszystkie zrzeszone związki do wzmocnienia swoich kadr organizacyjnych i ponawia swe poprzednie uchwały o ko-nieczności odparcia wszelkich prób pogarszania poziomu płac wszystkimi środkami w porozumieniu z organizacjami robotni-czymi, nie wyłączając bezpośredniej akcji strajkowej.

Rezolucję powyższą Rada Naczelna poleciła przesłać wszyst-kim klubom parlamentarnym, stojącym na gruncie państwowości polskiej.

UCHWAŁY SZCZEGÓŁOWE.

„Wobec zupełnie jawnej akcji antypaństwowej ze strony t. zw. sfer gospodarczych, upozorowanej motywami natury ekonomicznej, a w rzeczywistości godzącej w całość naszej gospodarki kra-jowej, Rada Naczelna uważa za konieczne:

1) wywołać ogólny protest świata pracy w formie „dnia pro-testu” na obszarze całej Polski w/g planu, ustalonego przez Ko-mitet Wykonawczy;

2) żądać wprowadzenia rad załogowych w przemyśle na całym obszarze kraju.

Rada Naczelna wzywa Komitet Wykonawczy do wszczęcia jak najenergiczniejszych kroków, celem obniżenia komornego, jako pozycji po stronie wydatków w budżetach szerokich rzesz pracowników umysłowych najważniejszej (plus - minus 35%)

a to szczególnie w mieście stoł. Warszawie, Rada Naczelna apeluje pod adresem Komitetu Wykonawczego Unji do przeprowadzenia ścisłej i skoordynowano-planowej akcji z pokrewnymi ugrupowaniami społeczno-gospodarczymi, oraz upoważnia Komitet Wykonawczy Unji do szerokiej akcji propagandowo-prasowej włącznie, jeśli zajdzie tego potrzeba, do wydatkowania na wspomniane cele odpowiedniej kwoty pieniężnej poza pozycjami, objętymi budżetem."

W Sprawach organizacyjnych powzięte zostały następujące rezolucje i dezyderaty pod adresem Komitetu Wykonawczego:

1. Rada Naczelna Unji wzywa Związki i Rady Okręgowe do organizowania raz do roku na swoim terenie Dnia propagandy ruchu zawodowego pracowników umysłowych.

2. Rada Naczelna uważa za pożądane, aby posiedzenia Rady Naczelnej odbywały się kolejno w różnych ośrodkach organizacyjnych naszego ruchu i zaleca Komitetowi Wykonawczemu wykonanie tego postulatów w ramach możliwości.

3. Rada Naczelna zaleca Komitetowi Wykonawczemu przy realizowaniu postulatów nawiązywać łączność z zawodowymi organizacjami robotniczymi.

4. Rada Naczelna wzywa Komitet Wykonawczy, aby przedstawił Ministerstwu Opieki Społecznej konieczność wzmocnienia przez Z. U. P. U. kontroli zakładów pracy.

5. Rada Naczelna wzywa Komitet Wykonawczy, aby na następnym posiedzeniu Rady Naczelnej przedstawił plan stworzenia pisma codziennego pracowników umysłowych wraz z podstawami finansowymi tego pisma.

6. Rada Naczelna Unji po rozważeniu sytuacji finansowej Unji stwierdza, że w stosunku do prac, wykonywanych przez Unję, finanse jej są zbyt szczupłe, wobec czego uchwala wezwać Związki do przedyskutowania tej sprawy i przedłożenia swych wniosków Komitetowi Wykonawczemu tak, aby następne posiedzenie Rady Naczelnej mogło w tej sprawie powziąć decyzję.

W związku z powyższym, Rada Naczelna podaje do rozważenia Związkom następujące możliwości powiększenia funduszy Unji, niewykluczając oczywiście innych:

- 1) podwyższenie dotychczasowych składek do Unji,
- 2) obciążenia członków związków jednorazową składką na rzecz Unji raz do roku,
- 3) podwyższenia wpływów Unji w drodze dobrowolnych ofiar związków.

Z żałobnej karty.

W ZWIĄZKU Z BOLESNYM CIOSEM, JAKI DOTKNAŁ NACZELNIKA WYDZIAŁU FARMAC. DEP. SŁUŻBY ZDROWIA MIN. OP. SPOŁ. PANA M-RA WACŁAWA SOKOLEWICZA PRZEZ ŚMIERĆ JEGO MATKI

Ś. P. BARBARY SOKOLEWICZOWEJ

ZARZĄD Z. Z. F. P. I REDAKCJA „KRONIKI FARM.” WYRAŻAJĄ PANU NACZELNIKOWI I JEGO RODZINIE WYRAZY NAJSERDECZNIEJSZEGO WSPÓŁCZUCIA.

SPROSTOWANIE.

W Nr. 6 „Kroniki”, str. 77, wydrukowano w rubryce „Z wydawnictw” mylnie nazwisko profesora brukselskiego uniwersytetu. Winno być nie Zung — lecz Zunz.

Kupno, Sprzedaż i Dzierżawa Aptek.

APTEKĘ NORMALNĄ sprzedamy, miasteczko 4 tys. mieszkańców, bogata okolica, przy stacji kolejowej. Cena 65 tys. zł. Wiadomość Z. Z. F. P. Marszałkowska 138.

APTEKĘ o obrocie 42 tys. zł. sprzedamy z powodu choroby właściciela. Potrzeba gotówki około 40 tys. zł. Wiad. Z. Z. F. P. Marszałkowska 138.

APTEKĘ WIEJSKĄ za 15 tys. zł. sprzedamy, woj. warszawskie. Wiadomość Z. Z. F. P. Marszałkowska 138.

POŁOWĘ APTEKI w centrum Łodzi sprzedamy, nie wykluczona druga połowa do dzierżawy. Gotówka wymagana 50 — 60 tys. zł. Wiad. Z. Z. F. P. Marszałkowska 138.

APTEKĘ o obrocie 1600 zł. miesięcznie w woj. łódzkim sprzedamy lub wymienimy na większą w mieście, gdzie jest gimnazjum z dopłatą około 25 tys. zł. Wiad. Z. Z. F. P. Marszałkowska 138.

APTEKĘ na Pomorzu sprzedamy z domem i fabryką wód. Miasteczko 3 tys. mieszkańców. Lekarz na miejscu. Wiad. Z. Z. F. P. Marszałkowska 138.

Redakcja i Administracja „Kron. Farmac.” czynne od godz. 11 do 3 codziennie, prócz niedziel i świąt.
Warszawa, Marszałkowska 138 m. 8   Telefon 323-18.   Konto czekowe P.K.O. 8491.

OGŁOSZENIA: I str. okł.: $\frac{1}{2}$ — 120 zł., $\frac{1}{4}$ — 75 zł., $\frac{1}{8}$ — 45 zł., IV str. okł. oraz w tekście: $\frac{1}{4}$ — 200 zł., $\frac{1}{2}$ — 120 zł., $\frac{1}{4}$ — 65 zł., $\frac{1}{8}$ — 40 zł. Przed tekstem: $\frac{1}{4}$ — 180 zł., $\frac{1}{2}$ — 100 zł., $\frac{1}{4}$ — 60 zł., $\frac{1}{8}$ — 35 zł. Za tekstem: $\frac{1}{4}$ — 150 zł., $\frac{1}{2}$ — 80 zł., $\frac{1}{4}$ — 45 zł., $\frac{1}{8}$ — 25 zł. Drobne ogłoszenia — za wyraz 20 gr.

Redaktor odpowiedzialny: Edmund Szyszko.

Wydawca: Zw. Zawod. Farmac. Prac. w Rzeczypospolitej Polskiej.

Polecamy Sz. Kolegom

PREPARATY CHEMICZNE

własnej produkcji

nieustępujące pod względem dobroci odpowiednim preparatom zagranicznym:

1. **Butylamidin**
Amidopyrin butylchloralhydrat crist. albiss:
2. **Captol** 25% in alcohole solut.
3. **Eupurin**
Theophyllin-Aethylenodiamin.
4. **Hexin**
Hexamethylentetramin sulfosalicylic. monobasic,
5. **Jodtetrol.**
Pyrrolum tetrajodat praecipitat.
6. **Neohexin.**
Hexamethylentetramin sulfosalicylic. bibasic,
7. **Versamidopyrin.**
Amidopyrin. diaethylbarbitnric. crist.
8. **Calc Theobromino-salicylic.**
9. **Jod-Calcium Theobromino-salicyl.**
10. **Natrium benzoethymicum.**
11. **Piperazin. efferv. granul.**
pełnowartościowa na wagę.
12. **Glycephosphata granul. varia** na wagę
13. **Phosphacid D-ra Romanowskiego amp.**

Dla Hurtowni Aptecznych specjalny rabat
LABORATORJUM CHEMICZNO - FARMACEUTYCZNE
pod kierunkiem

A. PIOTROWSKIEGO

Warszawa, Plac 3 Krzyży Nr. 10
A P T E K A

PROSIMY ŻAŁAĆ WSZELKICH

KAPSULEK ŻELATYNO-
WYCH LEKARSKICH

wyrobu laboratorjum

S. ZEMBRZUSKI i S-KA

Właściciele: E. FILLEBORN i A. RYL
WARSZAWA, MIODOWA 12. TELEF. 611-18

Między innemi polecamy
zamiast zagranicznych:
Caps. antigonorrhoeae
(c. Extracto Kava)
Caps. Ol. Eucalypti comp.
(Nieżyt oskrzeli
Zapalenie opłucnej)
Caps. contra Taeniam
Supposit á la Boass.
Supposit. Glycerini
Supposit. Cacao

Niniejszem podajemy do wiadomości Sz. Panów Aptekarzy, że
OPRÓCZ SOLI MORSZYŃSKIEJ krystalicznej w SŁOIKACH
a 180.0, cena której dla aptek wynosi zł. 2.50, dla publiczności zł. 3.40
za słoik, **ZOSTAŁA WYPUSZCZONA DO SPRZEDAŻY SÓL**
MORSZYŃSKA SPROSZKOWANA DOZOWANA W PU-
DEŁKU 10x5.0 (5.0 jest to jednorazowa dawka na przeczyszczenie).
Cena dla aptek wynosi zł. 1.05 za pudełko, dla publiczności zł. 1.50.
Cena za pojedynczy proszek nie może wynosić więcej, niż 20 gr. dla
publiczności!

Z poważaniem

Dr. Farm. K. Wenda

Generalna Reprezentacja
Przetworów Morszyńskich.

W. M. IWIŃSKI

WARSZAWA, CHMIELNA Nr. 7,

Telefon 627-44. Konto czek. P. K. O. Nr. 490

Firma egzystuje od 1898 roku

P O L E C A :

naczynia apteczne, aparaty destylacyjne, sterylizatory, prasy do tynktur, wagi i odważniki cechowane, słoiki do maści, pudełka blaszane, opłatki higieniczne zamykane na sucho itp.

**U R Z Ą D Z E N I A
A P T E K**

**i Laboratoriów
Farmaceutycznych**

GENERALNY
PRZEDSTAWI-
CIEL FIRMY

HERMANN STEINBUCH

dawniej F. A. WOLF i Synowie
w Wiedniu i Budapeszcie

**Podręczniki Farmaceutyczne,
których posiadanie przez apteki jest
obowiązujące.**

WYDAWNICTWA WŁASNE

ZWIĄZKU ZAWODOWEGO FARMACEUTÓW PRACOWNIKÓW

Do nabycia w sekretarjacie Warszawa, Marszałkowska 138 m.8

**PODRĘCZNIK DO ĆWICZEŃ ANALITYCZNYCH
Z CHEMII FARMACEUTYCZNEJ**

Prof. Zaleski i Adj. B. Olszewski, Str. 249, Cena zł. 15

**SŁOWNIK PREPARATÓW BIOLOGICZNYCH
(surowice i szczepionki)**

w opracowaniu Dr. Farm. J. Fabickiego, Str. 85, Cena zł. 3,50

A N A L I Z A S Ą D O W A

w opracowaniu B. Racińskiego i St. Sabiniewicza
Stron 114. Cena zł. 5.

Członkowie Z. Z. F. P. od cen powyższych
otrzymują 20% rabatu.

Kupno, Sprzedaż i Dzierżawa Aptek

WYDZIAŁ POŚREDNICTWA ZWIĄZKU ZAWODOWEGO FARMACEUTÓW - PRACOWNIKÓW

ZAŁATWIA WSZELKIE TRANZAKCJE KUPNA, SPRZE-
DAŻY ORAZ DZIERŻAW APTEK SZYBKO I SOLIDNIE.

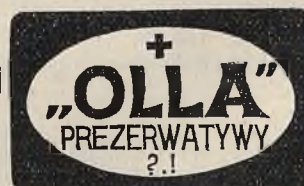
**Biuro Wydziału Kupna i Sprzedaży aptek czynne w godz. 9—16-ej
Warszawa, ulica Marszałkowska Nr. 138 Telefon Nr. 323-18**

*Pamiętajcie
o bezrobotnych!*

PRZEZORNY FARMACEUTA

daje swoim Klientom jedynie tej marki wyro-
by zaufania! Tem zaszkarbla sobie ich
bezgraniczną wdzięczność!

Wzory kolekcji
bezpłatnie!!!

Wzory kolekcji
bezpłatnie!!!

„O L L A“, ——— CENTRALA GUM
WARSZAWA, ZIELNA 24. TELEFON 436-63